

PROGRAM RADA

kandidata za glavnog tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine
za mandatni period 2022 - 2028. godine

Milanko Kajganić
Septembar 2022. godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
2. TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE - OPŠTE INFORMACIJE	6
2.1. ZAKONI I STRATEŠKI DOKUMENTI OD ZNAČAJA U RADU TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2022 - 2028. GODINE.....	7
2.2. MISIJA I VIZIJA TUŽILAŠTVA BiH.....	9
3. PREGLED STANJA U TUŽILAŠTVU BiH.....	9
3.1. PREGLED STANJA PO ODJELIMA.....	11
3.1.1. POSEBNI ODJEL ZA RATNE ZLOČINE - ZATEČENO STANJE I PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU UNAPREĐENJA RADA.....	11
3.1.1.1. ORGANIZACIJA, KADROVSKA STRUKTURA I OSTVARENI REZULTATI RADA ODJELA I.....	13
3.1.1.2. ANALIZA SUDIJE KORNER SA OSVRTOM NA SPROVEDENE PREPORUKE.....	15
3.1.1.3. SARADNJA SA SUDOM BiH	16
3.1.1.4. SARADNJA SA POLICIJSKIM AGENCIJAMA ZA PROVOĐENJE ZAKONA	16
3.1.1.5. OSPOSOBLJENOST KADROVA ZA RAD NA PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA I PRIJEM U RADNI ODNOS STRUČNOG OSOBLJA	17
3.1.1.6. ODNOS PREMA ŽRTVAMA I OŠTEĆENIMA	17
3.1.1.7. REGIONALNA SARADNJA	18
3.1.1.8. PERCEPCIJA JAVNOSTI O RADU NA PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA - PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU DOSTUPNOSTI ADEKVATNIH INFORMACIJA JAVNOSTI	19
3.1.2. POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU - ZATEČENO STANJE I PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU UNAPREĐENJA RADA.....	20
3.1.2.1. ORGANIZACIJA, KADROVSKA STRUKTURA I OSTVARENI REZULTATI RADA ODJELA II	24
3.1.2.2. ODSJEK ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL.....	26
3.1.2.3. ODSJEK ZA KORUPCIJU	30
3.1.2.4. ODSJEK ZA TERORIZAM	33
3.1.2.5. ODSJEK ZA PRIVREDNI KRIMINAL.....	33
3.1.2.6. ODSJEK ZA KRIJUMČARENJE LJUDI I TRGOVINU LJUDIMA	36
3.1.2.7. ODSJEK ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ I OSTALA KRIVIČNA DJELA IZ NADLEŽNOSTI TUŽILAŠTVA	37
3.1.2.8. MEĐUNARODNA I REGIONALNA PRAVNA SARADNJA	39
3.1.3. UPRAVA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE – ZATEČENO STANJE I PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU POBOLJŠANJA RADA	39
3.1.3.1. ODJEL ZA ODNOS S JAVNOŠĆU TUŽILAŠTVA BiH.....	40

3.1.4. SARADNJA IZMEĐU TUŽILAŠTAVA U BiH.....	41
4. STRATEŠKI CILJEVI ZA PERIOD 2022 – 2028. GODINE.....	43
4.1. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA POSEBNI ODJEL ZA RATNE ZLOČINE (ODJEL I).....	44
4.2. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU (ODJEL II).....	47
4.3. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA UPRAVU TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE.....	52
4.4. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA OSTALE AKTIVNOSTI.....	53
5. ZAKLJUČNI STAVOVI.....	54
PRILOG: TABELE I GRAFIKONI – PREGLED REZULTATA RADA U PRETHODNOM PERIODU.....	56
ANEKS I – GRAFIČKI I TABELARNI PRIKAZ REZULTATA RADA POSEBNOG ODJELA ZA RATNE ZLOČINE (ODJEL I).....	58
ANEKS II – GRAFIČKI I TABELARNI PRIKAZI REZULTATA RADA POSEBNOG ODJELA ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU (ODJEL II).....	60

1. UVOD

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je zbog svoje zakonom definisane nadležnosti i okolnosti u kojima je uspostavljeno, predodređeno da se koristi kao primjer kada je u pitanju tužilački dio pravosuđa u Bosni i Hercegovini.

Zbog toga mora postojati svijest da sve radnje, uključujući sve aspekte ponašanja Tužilaštva BiH, imaju mnogo šire efekte te da u navedenom smislu Tužilaštvo BiH mora preuzeti inicijativu u razmjeni kako pozitivnih, tako i negativnih iskustava i praksi.

U prethodnom periodu, zbog više razloga, a prije svega zbog neadekvatnog rukovođenja, pogrešno određenih ciljeva, izostanka dosljednosti u pogledu realizacije postavljenih ciljeva, nezadovoljavajuće kadrovske politike i izostanka konstruktivne samokritičnosti, došlo se do toga da Tužilaštvo BiH bude percipirano kao negativan primjer, odnosno generator problema i glavni krivac za loše stanje u pravosuđu Bosne i Hercegovine.

Izlaz iz opisane situacije nalazi se u drugačijem pristupu prema kome rad i rezultati rada moraju biti u fokusu, pri čemu se mora primijeniti drugačiji pristup u saradnji sa institucijama na koje je Tužilaštvo BiH upućeno, a naročito prema stručnoj i opštoj javnosti.

Jedno od negativnih iskustava, i po meni loše postavljenih ciljeva, ogledalo se u prevelikom fokusiranju na statistiku i normu, što je dovelo do pomalo apsurdnog rezultata, odnosno Tužilaštvo BiH je kroz vrijeme statistički izgledalo sve bolje dok je percepcija o samom Tužilaštvu u javnosti imala obratan trend.

Ovo je naročito vidljivo u podacima iz Informacije o radu za 2021. godinu, u kojoj je ostvarena kolektivna norma Tužilaštva od 152,76%, kvalitet tužilačkih odluka (optužnice) iznosio je 93,26%, dok je kvalitet naredbi o nesprovođenju i obustavljanju istraga iznosio 99,89%.

Reklo bi se da je stanje idilično, ili gotovo savršeno, međutim ako se detaljnije analiziraju ostvareni rezultati, onda ćemo primijetiti da su u 2021. godini podignute 172 optužnice protiv 334 lica, pri čemu se skoro polovina podignutih optužnica (72) odnosi na krivično djelo Nedoizvoljen promet akciznih proizvoda iz člana 210a. KZ-a BiH, za koje je zapriječena kazna zatvora u rasponu od šest mjeseci do pet godina.

Ako se prethodnom krivičnom djelu dodaju Poreska utaja ili prevara iz člana 210. KZ-a BiH, Nedoizvoljeno skladištenje robe iz člana 210b. KZ-a BiH i Krijumčarenje iz člana 214. KZ-a BiH, dođe se do broja od **93 optužnice protiv 122 lica**, dok je sa druge strane za Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. KZ-a BiH, Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 218., Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 219. KZ-a BiH i Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 220. KZ-a BiH podignuto **7 optužnica protiv 10 lica**, što upućuje na zaključak da su problemi sa tzv. rezanim duvanom dvanaest puta izraženiji u odnosu na problem korupcije.

Jasno je da opisani trend mora biti promijenjen.

Nažalost, stanje u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala nije puno bolje, a ja ću kao primjer navesti da je tokom 2021. godine podignuta samo jedna optužnica protiv 6 lica zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 250. u vezi sa Neovlaštenim prometom opojnim drogama iz člana 195. KZ-a BiH.

Moram dodati da sam krajem oktobra 2021. godine preuzeo rukovođenje Tužilaštvom BiH kao vršilac dužnosti glavnog tužioca i da period od dva mjeseca nije bio dovoljan za promjenu već naslijeđenih negativnih trendova, ali isto tako vjerujem da su vidljive promjene koje su se desile krajem 2021. i tokom 2022. godine, zbog čega će ovaj Program rada, pored pregleda trenutnog stanja i onoga što je urađeno od preuzimanja dužnosti, sadržavati i informacije o mjerama koje su već preduzete ili će biti preduzete u narednom periodu, sa jasno definisanim rokovima za njihovo ispunjenje.

Konkretno, povećanje transparentnosti u radu već je prepoznato kao pozitivan iskorak (objava optužnica na web stranici Tužilaštva BiH i objavljivanje podataka o predmetima sa licima haške oznake "A").

Prve korake koje sam preduzeo u prvoj sedmici obavljanja navedene dužnosti su da sam, zajedno sa saradnicima, održao sastanke sa direktorima SIPA-e, Granične policije, Uprave za indirektno oporezivanje i generalnim revizorom i njegovim zamjenicima Službe za reviziju institucija BiH, kako bismo dogovorili intenziviranje direktne komunikacije i saradnje radi poboljšanja rezultata rada Tužilaštva BiH. Ovakav vid rada ću nastaviti i u budućnosti.

Zatim, u segmentu stavljanja rada i rezultata rada u fokus, napravio sam iskorak tako što je prvo izvršena koncentracija svih predmeta unutar odgovarajućih odsjeka, te su isti popunjeni tužiocima u skladu sa njihovim afinitetima i dosadašnjim iskustvima, pri čemu sam za rukovodioce odsjeka imenovao tužioce koji su u prethodnom periodu imali zavidne rezultate i pokazali spremnost za proaktivan pristup u radu.

Dodatno, kao v.d. glavnog tužioca, ali i kao tužilac koji je u ranijem periodu radio na predmetima ratnih zločina, svjestan zadatka da je tužilaštvo jedini organ sposoban da pruži satisfakciju oštećenim, insistirao sam da se pitanje imovinskopravnog zahtjeva rješava u okviru redovnog krivičnog postupka, čime je omogućeno da oštećeni, u predmetima gdje je to bilo moguće, dobiju odgovarajuću reparaciju bez potrebe za pokretanjem dugotrajnih parničnih postupaka.

Konačno, smatram da će povećana transparentnost, posvećenost radu na predmetima koji u najvećoj mjeri opterećuju bh. društvo, a iz nadležnosti su Suda BiH, zajedno sa jasnom porukom da se rad i rezultati rada na takvim predmetima moraju vrednovati na adekvatan način, uz dosljednu primjenu važećih propisa (sistem automatske alokacije predmeta i bezbjednosne provjere za zaposlene), unaprijediti ugled i percepciju o integritetu Tužilaštva BiH, u kome se nezavisnost (eksterna i interna) poima kao privilegija, ali i obaveza.

Dakle, mislim da se u fokus rada Tužilaštva BiH moraju vratiti problemi sa kojima se ovo društvo suočava, pri čemu se, ukoliko postoje prepreke i izazovi, mora na iste jasno ukazati i precizno opredijeliti ko i na koji način može takve prepreke otkloniti.

2. TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE - OPŠTE INFORMACIJE

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je osnovano donošenjem Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 i 97/09), a istim zakonom su utvrđene opšte odredbe, nadležnost, kao i unutrašnja organizacija. U skladu sa opštim odredbama Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine utvrđeno je da glavni tužilac predstavlja i rukovodi radom Tužilaštva. U odsustvu glavnog tužioca, ili eventualne spriječenosti, glavnog tužioca Tužilaštva BiH mijenja jedan od zamjenika glavnog tužioca. Administrativne poslove Tužilaštva BiH, kao i pomoć glavnom tužiocu na ovim poslovima, pruža sekretar Tužilaštva BiH.

Osnovna funkcija Tužilaštva BiH je postupanje u krivičnim predmetima iz zakonom propisane nadležnosti i to:

- sprovođenje istraga za krivična djela za koja je nadležan Sud Bosne i Hercegovine, te za gonjenje počinitelaca pred Sudom Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine i drugim primjenjivim zakonima;
- primanje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima, u skladu sa zakonima, multilateralnim i bilateralnim sporazumima i konvencijama, uključujući i zahtjeve za izručenje ili predaju traženih lica od strane sudova ili organa na području Bosne i Hercegovine i drugih država, odnosno međunarodnih sudova ili tribunala.

U svom radu Tužilaštvo BiH je nezavisno kako u odnosu na stranke u krivičnom postupku, tako i u odnosu na državne organe javne vlasti i međunarodne organizacije.

Rad Tužilaštva BiH, a kako je to definisano Zakonom o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva BiH, organizovan je kroz tužilačke odjele i to: Odjel I (Posebni odjel za ratne zločine) i Odjel II (Posebni odjel za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju). Rad u tužilačkim odjelima organizuju i nadgledaju rukovodioci odjela, koji za svoj rad neposredno odgovaraju glavnom tužiocu. U skladu sa Zakonom o Tužilaštvu BiH, zamjenici glavnog tužioca obavljaju dužnost rukovodilaca posebnih odjela.

Upravom Tužilaštva BiH rukovodi glavni tužilac. Sekretar Tužilaštva BiH, pod nadzorom glavnog tužioca, rukovodi, nadgleda i koordinira radom odjela uprave Tužilaštva BiH. Poslovi iz nadležnosti uprave Tužilaštva BiH, koji se mogu svrstati u stručne, administrativne i tehničke poslove, obavljaju se u okviru sljedećih organizacionih jedinica: Kabinet glavnog tužioca, Kancelarija sekretara, Odjel za pravne, druge

stručne, administrativno-tehničke i opšte poslove, Odjel za materijalno-finansijske poslove, Odjel za odnose s javnošću i Odjel za IKT i obradu elektronskog dokaznog materijala. Poslovi koji se mogu svrstati u poslove posebne podrške tužilačkim odjelima realizuju se kroz Kancelariju registrara, te Odjel za istrage i podršku svjedocima.

U organizacionom smislu, u Tužilaštvu BiH postoje tri osnovne organizacione jedinice i to: dva tužilačka odjela i uprava Tužilaštva BiH, kao što je i prikazano na šemi ispod.

Šema broj 1. Organizacija Tužilaštva Bosne i Hercegovine

GLAVNI TUŽILAC		
ODJEL I (POSEBNI ODJEL ZA RATNE ZLOČINE)	ODJEL II (POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU)	UPRAVA

2.1. ZAKONI I STRATEŠKI DOKUMENTI OD ZNAČAJA U RADU TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2022 - 2028. GODINE

Strateški okvir za Tužilaštvo BiH se uređuje i usklađuje kontinuirano i u višegodišnjem trajanju, a temelji se, između ostalog, i na sljedećim propisima:

1. Krivični zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21), krivični zakoni entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i raniji krivični zakoni koji su važili na teritoriji Bosne i Hercegovine u vrijeme izvršenja krivičnog djela;
2. Zakon o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 16/03 - prečišćeni tekst, 32/10);
3. Zakon o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 59/09, 66/16)
4. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 65/18)
5. Zakon o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 49/09 - prečišćeni tekst, 97/09)

6. Zakon o Sudu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 49/09 - prečišćeni tekst, 74/09, 97/09)
7. Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 25/04, 93/05, 32/07, 48/07 i 15/08)
8. Zakon o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga sa Listom opojnih droga, psihotropnih tvari, biljaka iz kojih se može dobiti opojna droga i prekursora („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 8/06, 103/08, 51/11)
9. Zakon o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 54/05, 12/09)
10. Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 49/06, 76/11, 89/11)
11. Zakon o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog tribunala za bivšu Jugoslaviju Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od strane Međunarodnog tribunala za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 61/04, 46/06, 53/06, 76/06)
12. Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 53/09, 58/13)
13. Zakon o primjeni Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda i saradnji s Međunarodnim krivičnim sudom („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 84/09)
14. Zakon o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 3/03, 21/03, 61/04, 55/05)
15. Zakon o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 36/14)
16. Zakon Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 22/16 - službeni prečišćeni tekst)
17. Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 47/14, 46/16)
18. Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11, 100/13)

Strateški okvir temelji se i na više ključnih strateških razvojnih okvira, zakona, zaključaka i pravilnika kao što su, između ostalih i:

1. Strateški plan Tužilaštva BiH za period 2021-2023. godina;
2. Srednjoročni plan rada Tužilaštva BiH za period 2022 – 2024. godina;
3. Plan rada Tužilaštva BiH za 2022. godinu;
4. Revidirana državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina iz 2020. godine;
5. Unapređenje procesuiranja predmeta ratnih zločina na državnom nivou u Bosni i Hercegovini – izvještaj o napretku, sutkinja Joanna Korner;
6. TAIEX Peer Review misija – stručna analiza borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije iz maja 2022. godine;

7. Strategija za kontrolu malog naoružanja i lakog naoružanja u Bosni i Hercegovini, za period 2021-2024;
8. Strategija za borbu protiv trgovine ljudima 2020-2023. sa Akcionim planom institucija Bosne i Hercegovine za provođenje Strategije suprostavljanja trgovini ljudima u Bosni i Hercegovini 2020-2023;
9. Državna strategija nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga u Bosni i Hercegovini za period 2018-2023;
10. Pravilnik o sistemu za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima;
11. Pravilnik o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužilaštvima u Bosni i Hercegovini.

Ovi strateški dokumenti kontinuirano služe unapređenju Tužilaštva BiH, a posebno za tri ključne oblasti: unapređenje efikasnosti, unapređenje kvaliteta rada i institucionalno jačanje.

2.2. MISIJA I VIZIJA TUŽILAŠTVA BiH

Temeljno određenje u realizaciji strateškog okvira čine izjave o misiji i viziji kojima se uspostavljaju osnovni principi na kojima se temelji način rada Tužilaštva Bosne i Hercegovine i ostvarivanje njegove svrhe.

Misija Tužilaštva Bosne i Hercegovine glasi: Tužilaštvo Bosne i Hercegovine štiti ustavnopravni poredak, privredni i politički sistem Bosne i Hercegovine.

Vizija Tužilaštva Bosne i Hercegovine glasi: Nezavisno, odvažno, pravično i efikasno Tužilaštvo u koje javnost ima povjerenja.

3. PREGLED STANJA U TUŽILAŠTVU BiH

Tužilaštvom BiH rukovodi i predstavlja ga glavni tužilac Tužilaštva BiH. Nadležnosti i ovlaštenja glavnog tužioca Tužilaštva BiH propisani su Zakonom o Tužilaštvu BiH, Zakonom o krivičnom postupku BiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Administrativne poslove Tužilaštva BiH, kao i pomoć glavnom tužiocu na ovim poslovima, pruža sekretar Tužilaštva BiH.

Odlukom Visokog sudskog i tužilačkog savjeta sistematizovane su 63 tužilačke pozicije u Tužilaštvu. Međutim, u 2021. godini u Tužilaštvu BiH je bilo zaposleno 58 tužilaca, računajući i dva suspendovana tužioca i jednog tužioca koji je angažovan od strane VSTS-a BiH duži vremenski period, tako da je tokom prethodne godine po predmetima iz nadležnosti Tužilaštva BiH postupalo ukupno 55 tužilaca, zajedno sa glavnim tužiocem, odnosno v.d. glavnog tužioca.

Prilikom preuzimanja dužnosti glavnog tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine zatekao sam više neuređenih oblasti, od kojih su najznačajnije:

- neuređeno stanje u oblasti primjene sistema za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima (TCMS), koje se ogledalo u tome da sistem nije u potpunosti bio uspostavljen u punom kapacitetu, za sve vrste i sve faze predmeta,
- nesprovođenje postupka Zakona o zaštiti tajnih podataka Bosne i Hercegovine u svim aspektima,
- odsustvo koncentracije tužilačkih predmeta u posebnim odjelima, odsjecima i timovima, kao i neadekvatan raspored tužilaca po odjelima i odsjecima,
- dalje sam uočio neravnomjeran priliv predmeta u tužilačkim referatima, kao i stanje neredovnog i neurednog održavanja kolegija tužilaca, kolegija tužilačkih odjela i odsjeka,
- primijećeno je i da su imenovanja rukovodilaca tužilačkih odjela i šefova odsjeka vršena u suprotnosti sa afinitetima tužilaca, njihovim kompetencijama sa posebnim akcentom na odsustvo specijalizacije za oblast kojom bi rukovodili, a što je posljedovalo nedovoljnom samostalnošću rukovodilaca i njihovih podređenih i što je, prema mom shvatanju, uticalo na kvalitet rada i rukovodilaca i njihovih podređenih.

Po pitanju primjene sistema za automatsku dodjelu predmeta, odmah po preuzimanju dužnosti v.d. glavnog tužioca, u koordinaciji sa Odjelom za IKT, pisarnom Tužilaštva Bosne i Hercegovine i VSTS-om BiH, insistirajući na apsolutnom provođenju Pravilnika o TCMS-u i primjeni standardizovanih procedura propisanih Pravilnikom o TCMS-u o automatskoj raspodjeli predmeta tužiocima kroz uvođenje modula za odsjeke i timove, uspio sam u kratkom vremenskom periodu implementirati sve module sistema za automatsku dodjelu predmeta, te ostajem ustrajan i opredijeljen u primjeni ovakvog načina dodjele predmeta u rad tužiocima, za koji smatram da je jedini opravdano objektivni način, koji pored svih prednosti doprinosi i uspostavljanju narušenog integriteta samog Tužilaštva.

U dijelu koji sam spomenuo, a odnosi se na odsustvo provođenja relevantnih odredbi Zakona o zaštiti tajnih podataka u Bosni i Hercegovini, ovim putem ističem da je neprovođenje zakonske obaveze jedan od važnijih problema u funkcionisanju Tužilaštva Bosne i Hercegovine, posebno sa aspekta vršenja personalnih provjera za pristup tajnim podacima. Nakon preuzimanja dužnosti v.d. glavnog tužioca, upoznat sam da procedura personalnih provjera nije ni započeta, te sam odmah, bez odlaganja, preduzeo sve mjere iz svoje nadležnosti da se započne sa provjerama, koje su trenutno u završnoj fazi, za sve zaposlene.

Nadalje, primijetio sam da tužioci nisu adekvatno raspoređeni u tužilačke odsjeke, što nije ni bilo moguće uraditi jer se ni predmeti nisu koncentrisali po odsjecima, pošto su dodjeljivani mimo sistema TCMS. Naime, preuzimanjem funkcije sam uvidio da tužilački predmeti nisu pravilno koncentrisani po odjelima, odsjecima i timovima. Tužilački predmeti, kao i tužioci, su bili raspoređeni suprotno unutrašnjoj

organizaciji Tužilaštva Bosne i Hercegovine. Zbog svega navedenog, rješavanje ovih problema sam sebi odmah stavio u prioritet, pošto predstavljaju temelj za dalje korake.

Od bitnijih nedostataka u radu i funkcionisanju Tužilaštva Bosne i Hercegovine, egzistirao je naglašen problem da se kolegij tužilaca Tužilaštva Bosne i Hercegovine uopšte ne održava prema planu, kao ni kolegiji tužilačkih odjela i odsjeka. Odmah po preuzimanju dužnosti inicirao sam redovno održavanje kolegija na kojima se sada raspravlja o važnim pravnim pitanjima, pitanjima važnim za funkcionisanje tužilačkih odjela i odsjeka, zatim pitanjima praćenja sudske i tužilačke prakse.

3.1. PREGLED STANJA PO ODJELIMA

Tužioci Tužilaštva BiH su, do Izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koje su objavljene u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ br. 41/21 od 02.07.2021. godine bili raspoređeni u tri tužilačka odjela: Posebni odjel za ratne zločine (Odjel I), Posebni odjel za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju (Odjel II) i Odjel III. Nakon stupanja na snagu Izmjena i dopuna Pravilnika došlo je do spajanja Odjela II i Odjela III, čime su tužioci iz Odjela III u potpunosti raspoređeni u odsjeka Odjela II. Novim izmjenama i dopunama Pravilnika izvršena je dopuna unutrašnje organizacije Odjela II, pa je tako umjesto prethodna četiri odsjeka formirano šest odsjeka i to: Odsjek za organizovani kriminal, Odsjek za korupciju, Odsjek za privredni kriminal, Odsjek za terorizam, Odsjek za krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima i Odsjek za međunarodnu pravnu pomoć i ostala krivična djela iz nadležnosti Tužilaštva.

3.1.1. POSEBNI ODJEL ZA RATNE ZLOČINE - ZATEČENO STANJE I PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU UNAPREĐENJA RADA

Ključne zamjerke koje su se mogle čuti od strane prvenstveno stručne javnosti i u izvještajima o analizi rada Odjela, odnosile su se na činjenice da su tužioci radili na manje složenim predmetima, te da su fragmentacijom predmeta podizali optužnice u takvim, manje složenim predmetima, a kako bi se rezultati rada predstavili kroz što veći broj podignutih optužnica, čime se zapostavljao rad na najsloženijim predmetima.

Odjel ima 26 tužilaca, raspoređenih u 6 timova, kako je to sugerisano preporukama iz Izvještaja sudije Džoane Korner.

Za rad Odjela je naročito značajno usvajanje Revidirane državne strategije za procesuiranje predmeta ratnih zločina, koju je Savjet ministara usvojio 24.09.2020. godine. Najznačajniji zadaci iz navedene Strategije su procesuiranje najsloženijih predmeta ratnih zločina pred Sudom i Tužilaštvom BiH, a spuštanje manje složenih predmeta na entitetske i Tužilaštvo Brčko distrikta. Dalje, prioritetno

procesuiranje predmeta haške oznake "A", kao i upoznavanje javnosti sa tim predmetima i njihovom dosadašnjom realizacijom.

Kao rukovodilac Odjela, u periodu od 11.11.2020. godine, do 21.10.2021. godine, kada sam imenovan za v.d. glavnog tužioca, direktno sam učestvovao u reorganizaciji Odjela koja je započeta početkom 2021. godine.

Nakon konsultacija sa Stalnim vijećem Suda BiH, naloženo je tužiocima Odjela da izvrše analizu svih predmeta u radu, te da za one manje složene upute prijedlog Sudu za prenos na entitetska i Tužilaštvo Brčko distrikta, što je urađeno krajem 2020. godine i početkom 2021. godine.

Jedna od mjera koja je Tužilaštvu bila naložena Revidiranom strategijom bila je i obaveza da, nakon 90 dana od usvajanja iste, informišemo Nadzorni organ za praćenje provođenja strategije o stanju predmeta koje imamo u radu.

S obzirom da Nadzorni organ nije formiran u roku od 60 dana od usvajanja Strategije, pa čak ni do danas, insistirao sam da traženi izvještaj podnesemo Stalnoj komisiji za praćenje efikasnosti i kvaliteta rada tužilaštava pri Visokom sudskom i tužilačkom savjetu, što je i učinjeno, a sve kako bi se pokazalo i na ovom primjeru da Tužilaštvo ispunjava svoje obaveze, bez obzira na postupke drugih institucija.

Drugi akti koji su značajni za postupanje ovog odjela su Smjernice VSTS-a glavnim tužiocima radi donošenja Obaveznih uputstava o obligatornom poštivanju ciljeva i zadataka Revidirane strategije, na osnovu čega je i glavni tužilac Tužilaštva BiH donio Obavezno uputstvo, dana 31.12.2020. godine. Kao rukovodilac Odjela posvetio sam se u potpunosti provođenju navedenog Uputstva, pa su u tom periodu predmeti presignirani između tužilaca, radi koncentracije po timovima, tako da je presignirana trećina KTRZ predmeta, kao i oko 700 KTARZ i KTNRZ predmeta.

Početkom jula 2021. godine donio sam Interni pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Odjela, kojim je uspostavljeno 6 timova, te regulisane obaveze vođa timova.

Preuzimanjem dužnosti v.d. glavnog tužioca imenovao sam novog rukovodioca Odjela, iskusnog tužioca, tadašnjeg zamjenika, kome sam naložio daljnje provođenje ciljeva Strategije. Izborom novog zamjenika glavnog tužioca, početkom aprila 2022. godine, istog sam imenovao za rukovodioca, te sam imenovao i njegovog zamjenika, dok sam daljom reorganizacijom u Odjel rasporedio još jednog zamjenika, na osnovu Pravilnika, kojim je regulisano da Odjelom rukovode dva zamjenika.

Preuzimanjem rukovođenja Tužilaštvom uveo sam praksu i obavezu iznošenja svih pravnih pitanja na kolegijima Odjela, naročito u oblastima koje se tiču eventualno odbijenih ili odbačenih optužnica, gdje se na kolegijima zauzimaju stavovi o dosadašnjoj praksi te se sugeriše postupajućim tužiocima u kom smjeru da se nastavi rad po predmetima.

Takođe sam naložio detaljnu kontrolu optužnica prije podnošenja Sudu BiH na potvrđivanje, koja se sastoji u pregledu optužnice od strane šefa Odsjeka, rukovodioca Odjela, pa na kraju v.d. glavnog tužioca,

što je u jednom predmetu trajalo gotovo mjesec dana, gdje sam nakon više konsultacija sa postupajućim tužiocem, rukovodiocu Odjela naložio sazivanje kolegija Odjela, gdje su svi tužioci učestvovali u pravnoj analizi navedene optužnice, iznijeli svoja saznanja o praksi Suda BiH u sličnim situacijama, pa je nakon sugestija prihvaćenih od strane postupajućeg tužioca, navedena optužnica u potpunosti potvrđena od strane sudije za prethodno saslušanje.

Naložio sam rukovodstvu i tužiocima Odjela striktno poštovanje ciljeva Revidirane strategije i kod planiranja rada na prioritetnim predmetima, kao i na radu na konkretnim predmetima, što je već dalo rezultate u činjenici da je u prvoj polovini 2022. godine podignuto 6 optužnica, protiv 20 lica i sve su potvrđene. Sve do sada podnesene optužnice odnose se na složene predmete.

Ključni stav u ovom dijelu je da Tužilaštvo više neće biti "opterećeno" brojem podignutih optužnica, nego isključivo i samo obavezom koja se odnosi na rad na najsloženijim predmetima.

3.1.1.1. ORGANIZACIJA, KADROVSKA STRUKTURA I OSTVARENI REZULTATI RADA ODJELA I

U Odjelu I, izmjenom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva Bosne i Hercegovine objavljenog u „Službenom glasniku BiH“, br. 66/19 dana 01.10.2019. godine, u okviru tri odsjeka fomirano je šest timova koji se temelje na već postojećoj podjeli poslova po regionalnom principu i to:

- Tim 1 - Sjeverozapadna Bosna i dio Posavine;
- Tim 2 - Srednja Bosna;
- Tim 3 - Istočna Bosna (dolina Drine) i dio Posavine;
- Tim 4 - Sarajevo i Istočna Bosna uključujući Foču;
- Tim 5 - Zapadna Hercegovina i dolina Neretve;
- Tim 6 – Srebrenica.

Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva BiH koje su objavljene u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ br. 41/21 od 02.07.2021. godine predviđeno je da Odjelom rukovode dva rukovodioca.

Šema broj 2. Organizacija Posebnog odjela za ratne zločine

ODJEL I - POSEBNI ODJEL ZA RATNE ZLOČINE		
ODSJEK I (Sarajevo i Istočna Bosna, uključujući i Foču-Tim 4, te Zapadna Hercegovina i dolina Neretve-Tim 5)	ODSJEK II (Sjeverozapadna Bosna i dio Posavine-Tim 1, te Srednja Bosna-Tim 2)	ODSJEK III (Istočna Bosna-dolina Drine i dio Posavine-Tim 3, te Srebrenica-Tim 6)

Na dan 31.12.2021. godine, u Poseban odjel za ratne zločine bilo je raspoređeno 27 tužilaca.

Kada je u pitanju rad na predmetima Odjela I, isti se može rezimirati kroz sljedeće informacije, a kako slijedi:

U predmetima sa oznakom "KT-RZ" u izvještajnom periodu, broj neriješenih prijava iz ranijeg perioda iznosio je 206 prijava protiv 2913 lica, dok je u 2021. godini zaprimljeno novih 50 prijava protiv 338 lica, te je ukupan broj prijava u KTRZ predmetima u izvještajnom periodu iznosio 256 prijava protiv 3251 lica. U izvještajnom periodu broj prijava koje su riješene je iznosio 90 prijava protiv 540 lica, dok je na kraju izvještajnog perioda broj neriješenih prijava u Tužilaštvu BiH iznosio 166 prijava protiv 2711 lica. Podaci o prijavama prikazani su u tabeli u nastavku.

Broj neriješenih istraga iz ranijeg perioda u KTRZ predmetima iznosio je 168 istraga protiv 974 lica, dok je broj naređenih istraga u izvještajnom periodu iznosio 40 istraga protiv 243 lica, te je ukupan broj istraga tokom 2021. godine iznosio 208 istraga protiv 1217 lica.

U izvještajnom periodu broj istraga koje su riješene iznosi 55 istraga protiv 261 lica, dok je na kraju izvještajnog perioda broj neriješenih istraga iznosio 153 istrage protiv 956 lica.

Tužiocima Odjela I su u toku 2021.g. podigli 21 optužnicu protiv 56 lica, od čega je potvrđeno 20 optužnica, a odbijena je 1 optužnica u odnosu na 1 lice.

Optužnice su podignute za krivična djela iz člana 142. KZ-a SFRJ - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva, zatim člana 172. KZ-a BiH - Zločini protiv čovječnosti, člana 173. KZ-a BiH - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva i člana 175. KZ-a BiH - Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika. U toku 2021. godine, po optužnicama Odjela I doneseno je ukupno 14 prvostepenih presuda protiv 27 lica od kojih je 11 protiv 14 lica osuđujućih. U 11 predmeta za 14 lica izrečena je kazna zatvora, dok je u 2 predmeta protiv 12 lica donesena oslobađajuća presuda. Sud Bosne i Hercegovine je u 1 predmetu protiv 1 lica donio presudu kojom se odbija optužba, te je u 1 predmetu protiv 3 lica doneseno rješenje o obustavi postupka. U osuđujućim prvostepenim presudama izrečeno je ukupno 114 godina i 6 mjeseci zatvora.

U predmetima sa oznakom KTARZ važno je napomenuti da se radi o predmetima ratnih zločina čije rješavanje, u najvećem broju slučajeva, zavisi od svjedoka u smislu otkrivanja potrebnih činjenica za rješavanje ove vrste predmeta. Takođe, u ovoj vrsti predmeta veliki je broj predmeta koji se odnosi na ekshumacije, a čije rješavanje traje više godina iz razloga otežanog utvrđivanja identiteta ekshumiranih lica. Ukupno u radu je bilo 1779, s tim da je 212 predmeta zaprimljeno u izvještajnoj godini, dok je 1567 preneseno iz ranijeg perioda. Na kraju izvještajnog perioda riješena su 252, dok je u radu ostalo 1527 predmeta ove oznake.

Kada su u pitanju predmeti sa oznakom „KTNRZ“, ukupno je u radu bilo 455, s tim da je 78 predmeta zaprimljeno u izvještajnoj godini, dok je 377 preneseno iz ranijeg perioda. Riješeno je 211 predmeta, dok su u radu ostala 244 predmeta.

U odnosu na KTPOM predmete, u 2021. godini Odjel I imao je u radu 12 predmeta ove oznake. Od ovog broja, 10 predmeta je preneseno iz prethodne godine, dok su 2 predmeta zaprimljena u izvještajnom periodu. Tokom 2021. godine, tužioci Odjela I riješili su 6 predmeta. U radu je ostalo 6 predmeta.

[Grafički i tabelarni prikazi rada Posebnog odjela za ratne zločine dostupni u Aneksu I ovog Programa.¹](#)

3.1.1.2. ANALIZA SUDIJE KORNER SA OSVRTOM NA SPROVEDENE PREPORUKE

O provođenju preporuka sutkinje Korner Tužilaštvo podnosi kvartalne izvještaje VSTS-u i Stalnoj komisiji. Preporuke su provedene i provode se u duhu izvještaja a ne samo radi prikazivanja formalnog ispunjenja. Ovo se naročito odnosi na dodjeljivanje mentora novoimenovanim tužiocima, kontrolu rada tužilaca, kao i nagrađivanje onih koji ulažu dodatne napore u svom radu.

Preporuka koja nije provedena odnosi se na traženje nestalih lica jer nema uporišta u Zakonu o krivičnom postupku BiH. Naime, mandat Tužilaštva je da obezbijedi dokaze za izvršeno krivično djelo te s tim u vezi i da Sudu BiH podnosi prijedloge za ekshumacije lica čija smrt je posljedica krivičnih djela protiv međunarodnog humanitarnog prava.

S tim u vezi nastavljen je rad na predmetu TERRA, koji duži rukovodilac Odjela, gdje su redovno vidljivi rezultati u pronalasku tijela nestalih lica, u direktnoj saradnji sa pripadnicima SIPA-e i Instituta za nestala lica.

Ovdje je značajno navesti i probleme koji se javljaju kod predmeta ekshumacija, koji se odnose na nedostatak stručnih lica-vještaka medicinske struke, što dodatno usporava procese ekshumacija, pa sam

---

¹ Podaci o KTA, KTARZ, KTN i KTNRZ predmetima od 01.01-31.12.2021. godine, Podaci o prijavama u izvještajnom periodu za KTRZ predmete Odjela I, Podaci o istragama u izvještajnom periodu za KTRZ predmete Odjela I, Pregled podignutih optužnica u Odjelu I, 2020/2021. godina, Struktura krivičnih djela za podignute optužnice u Odjelu I u 2021.g., Podaci o predmetima KTA-RZ, KTN-RZ i KTPOM u 2021. godini, Pregled usvojenih prijedloga u Odjelu I za prenos i vođenje postupka na druga tužilaštva/sudove u BiH tokom 2021. godine.

u cilju rješenja ovog problema poslao pisma ministrima pravde entitetskih ministarstava u kojima sam zatražio dodatno uvrštavanje na liste vještaka lica ovih profila.

Kako bi se dobila objektivna slika o radu Odjela, kao i uspostavili i vanjski mehanizmi nadzora nad radom i provođenjem Revidirane strategije, ponovo sam aktuelizovao potrebu ispunjenja preporuke da u Tužilaštvo bude imenovan međunarodni stručnjak sa iskustvom u radu na ovim predmetima.

Ove napore ću nastaviti ulagati u komunikaciji sa VSTS-om i Misijom OEBS-a u BiH, kako bi navedeni stručnjak bio što prije imenovan, što može dodatno unaprijediti sam rad Odjela.

3.1.1.3. SARADNJA SA SUDOM BiH

Problem koji je uočen od strane tužilaca Odjela I je da se u radu, naročito u fazi potvrđivanja optužnica, povremeno javljaju određene nedoumice koje dovode do vraćanja optužnica na uređenje, a što po našem stavu, u jednom dijelu istom doprinosi i činjenica da sve sudije Odjela za ratne zločine Suda BiH postupaju i kao sudije za prethodno saslušanje, odnosno da potvrđuju optužnice, što dovodi do različitih stavova o dovoljnosti dokaza koji potkrepljuju osnovanu sumnju, kao i samog koncipiranja optužnica, prvenstveno kod opširnosti obrazlaganja rezultata istraga.

Sva pitanja, pa tako i ovo, će se strateški rješavati kroz održavanje sastanaka sa Stalnim sudskim vijećem Suda BiH, a po potrebi i sa predsjednikom Suda BiH.

3.1.1.4. SARADNJA SA POLICIJSKIM AGENCIJAMA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Agencija na koju je u najvećem dijelu naslonjeno Tužilaštvo BiH je SIPA, koja postupa u većini predmeta Tužilaštva. Problem koji je prepoznat od strane tužilaca, a permanentan je u postupanjima policijskih službenika, je nedostatak samoinicijative policijskih službenika na terenu, kao i nepredlaganje potrebnih mjera da bi se istrage efikasnije provodile.

Veoma često policijski službenici očekuju od tužilaca da im napismeno dostave naredbe za svaku pojedinačnu radnju, pa i svako konkretno pitanje koje treba postaviti prilikom saslušanja svjedoka. Jasno je da tužilac prilikom izdavanja naredbi za postupanje policijskim službenicima ne može predvidjeti u kojem smjeru će teći saslušanje svakog pojedinačnog svjedoka te da se policijski službenici moraju detaljno upoznati o svakom konkretnom predmetu kako bi mogli efikasno postupiti po naredbama.

Sve ove probleme Tužilaštvo nastoji i nastaviće rješavati kroz uspostavljen operativni forum sa SIPA-om i to na redovnim sastancima i neprestanom komunikacijom sa rukovodstvom ove policijske agencije.

3.1.1.5. OSPOSOBLJENOST KADROVA ZA RAD NA PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA I PRIJEM U RADNI ODNOS STRUČNOG OSOBLJA

U Tužilaštvu je obavezno i nastaviće se poštivati praksa dodjeljivanja konsultativnih tužilaca novoimenovanim tužiocima, kao i određivanje mentora novoprimitljenim stručnim saradnicima i tužilačkim istražiocima.

Dalji bitan segment rada Tužilaštva odnosi se na vlastitu edukaciju budućih kadrova i to kroz prijem volontera, što se trenutno radi, gdje se, nakon dvije provedene godine na volontiranju u Tužilaštvu, veoma lako može iskristalisati koji diplomirani pravnik je u stanju da odgovori poslovima i zadacima koordinatora, stručnog saradnika ili tužilačkog istražioca.

Ovakva praksa je veoma značajna i biće nastavljena i ubuduće, naročito iz razloga što značajan broj stručnih saradnika ili tužilačkih istražilaca, zbog njihovog stručnog zalaganja prepoznatog od strane VSTS-a, bude imenovan na pozicije sudija i tužilaca u entitetskim tužilaštvima, pa je Tužilaštvo permanentno suočeno sa svojevrsnim odlivom kadrova koje mora nadomještati.

3.1.1.6. ODNOS PREMA ŽRTVAMA I OŠTEĆENIMA

Specifičnost krivičnih djela protiv međunarodnog humanitarnog prava je i u tome da su, zbog više objektivnih okolnosti, kao što su protek vremena i drugo, osnovno dokazno sredstvo u ovim predmetima svjedoci. Kako su svjedoci i najnepouzdanije dokazno sredstvo, tužioci ulažu maksimalne napore da svjedoke osnaže i obezbijede da njihovo svjedočenje bude dovoljno pred sudom za donošenje osuđujućih presuda.

Značajnu podršku Tužilaštvu u ovom dijelu daju i razna udruženja koja okupljaju žrtve i oštećene ovih krivičnih djela, koji ujedno pomažu i u pronalasku svjedoka, njihovom animiranju da pristanu na svjedočenje, kao i fizičkom dovođenju pred sud. Tužilaštvo je zbog svega navedenog posvećeno punoj otvorenoj i transparentnoj saradnji sa žrtvama, oštećenima i njihovim udruženjima.

Ovakav stav Tužilaštva je najbolje vidljiv u predmetima gdje su tužioci Tužilaštva BiH ulagali dodatne napore da oštećenima bude dosuđen imovinskopravni zahtjev u krivičnom postupku.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva nastaviće se navedena praksa i svi tužioci će biti u obavezi da upoznaju oštećene sa njihovim pravima te da rade na prikupljanju dokaza za imovinskopravne zahtjeve, kao i podataka koji bi oštećenima pomogli u podnošenju prijedloga za mjere obezbjeđenja tih zahtjeva.

3.1.1.7. REGIONALNA SARADNJA

S obzirom da su u gotovo trećini KTRZ predmeta osumnjičeni ili prijavljeni nedostupni pravosuđu BiH, te da se mahom nalaze u zemljama regiona, prvenstveno Srbiji i Hrvatskoj, jasno je da bez efikasne regionalne saradnje nema napretka u ovim predmetima.

S tim u vezi nastaviću da radim na proširenju i poboljšanju efikasnosti regionalne saradnje, jer je ona u većini slučajeva opterećena političkim razlozima a ne nedostatkom volje pravosudnih organa zemalja regije. U regionalnoj saradnji nastaviću da tražim podršku kancelarije MRMKS-a, koja je do sada bila ključni mehanizam za napredak u ovim predmetima.

Što se tiče saradnje sa Tužilaštvom za ratne zločine Srbije, dolaskom na ovu dužnost preduzeo sam korake koji su bili predviđeni Protokolom o saradnji potpisanim 2013. godine, ali do sada nisu bili ispunjeni. To se prvenstveno odnosi na međusobnu razmjenu informacija o predmetima u radu u tužilaštvima, kako bi se izbjegle situacije o vođenju paralelnih istraga. Početkom godine održao sam bilateralni sastanak sa Tužilaštvom za ratne zločine Srbije, na kojem smo se usaglasili o potrebi potpisivanja sporazuma koji bi se odnosio na dodatne mjere podrške svjedocima koji svjedoče u prenesenim predmetima, sve kako bi se isti osnažili i ostali odlučni da se pojave pred sudom. Ova aktivnost je pri kraju i nakon usaglašavanja teksta organizovaće se potpisivanje navedenog dokumenta.

Nastaviću raditi na preduzimanju koraka o prenosu predmeta u zemlje regiona, u situacijama kada nije izvjesno da će osumnjičeni biti dostupni pravosuđu BiH. Ovakvi napori su urodili plodom u većem broju predmeta koji su preneseni u Srbiju kako u fazi optuženja, tako i u fazi istrage, te u određenom broju predmeta koji su preneseni u Republiku Hrvatsku. Što se tiče saradnje sa Hrvatskom, tu je još uvijek ključna prepreka Zaključak Vlade RH iz 2015. godine, sa čime sam u više navrata upoznao i tužioca MRMKS-a koji je sve ovo naveo u svom izvještaju podnesenom Savjetu bezbjednosti UN-a, u maju ove godine. U narednom periodu ću pozvati glavnog tužioca R. Hrvatske u posjetu Tužilaštvu BiH kako bismo zajednički pokušali iznaći modalitete za unapređenje saradnje, odnosno identifikovali predmete koje bi bilo moguće prenijeti radi procesuiranja u Hrvatskoj. Za ove aktivnosti ću iskoristiti i regionalne sastanke tužilaštava iz BiH, Srbije, Hrvatske i Crne Gore, uz učešće MRMKS-a, koji se održavaju redovno svake godine.

U dijelu koji se odnosi na saradnju Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore i Tužilaštva BiH ističem da se saradnja odvija u skladu sa dinamikom rada na predmetima, te da nema prepreka u primjeni potpisanog protokola, tako da će ista biti nastavljena kao i do sada.

3.1.1.8. PERCEPCIJA JAVNOSTI O RADU NA PREDMETIMA RATNIH ZLOČINA - PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU DOSTUPNOSTI ADEKVATNIH INFORMACIJA JAVNOSTI

Svjesni svoje uloge u društvu, koja se ogleda u tome da prilikom procesuiranja predmeta ratnih zločina nijedna od bivših strana u sukobu nije zadovoljna rezultatima, te da u svakom konkretnom predmetu imamo bar dva potpuno suprotstavljena stava od kojih jedan po pravilu daje podršku osumnjičenima, odnosno optuženima za ova krivična djela, a drugi pruža podršku žrtvama, odmah po preuzimanju dužnosti stavio sam sebi u prioritet popravljjanje slike u javnosti o radu Tužilaštva, gdje sam preduzeo korake u nekoliko oblasti i to:

Odlučio sam da ispunim obaveze date tužilaštvima u BiH od strane VSTS-a 2014. godine, kroz smjernice o potrebi objavljivanja optužnica. Tu sam, nakon analize dobrih praksi u zemljama regije i svijeta, koristeći i analize relevantnih međunarodnih organizacija, kao što su UNDP i OEBS, pripremio i krajem decembra 2021. godine donio Obavezno uputstvo o objavi optužnica, koje se počelo primjenjivati od 01.01.2022. godine, tako da se sada na internet stranici Tužilaštva objavljuju anonimizirani dispozitivi potvrđenih optužnica, što je umnogome promijenilo odnos prema radu Tužilaštva na način da se sada u javnosti više ne spekulise o radnjama, posljedicama, žrtvama niti o obimu i razmjerama krivičnih djela koja se stavljaju na teret optuženima.

Nakon ovoga vidljivo je da gotovo niko u javnosti ne spori izvršenje nekog od krivičnih djela niti da su se ta djela desila, nego se prvenstveno prigovara zašto se ne radi i na drugim predmetima u kojima su oštećeni pripadnici strane koja takve kritike upućuje Tužilaštvu.

Drugi benefiti ovakvog postupanja ogledaju se i u činjenici da svako može uvidom u potvrđene optužnice saznati da li Tužilaštvo radi u skladu sa Revidiranom strategijom, odnosno na najsloženijim predmetima, čega su svjesni i postupajući tužioci, što je još jedan od kontrolnih mehanizama koji će spriječiti podizanje optužnica u manje složenim predmetima, a ne rad na onim najsloženijim.

Ispunio sam obavezu iz Revidirane strategije (Aneks B) o potrebi objave informacija o predmetima sa haškom oznakom "A", što je unazad tri-četiri godine sugerisano Tužilaštvu da uradi, sve kako bi se spriječile zloupotrebe ili netačne interpretacije o toj vrsti predmeta.

Navedenu aktivnost sam proveo nakon ispunjenja i druge obaveze koja se odnosila na sravnjivanje podataka u Centralnoj bazi predmeta ratnih zločina, za šta je bilo potrebno da zaposleni Tužilaštva obiđu sva entitetska i Tužilaštvo Brčko distrikta, kao i nakon razmjene informacija sa Kancelarijom MRMKS-a.

Nakon objave ovih informacija nije bilo nikakvih negativnih konotacija u javnosti i prestalo se sa prigovorima da Tužilaštvo krije podatke o ovim predmetima, odnosno da ne radi na istima. Pošto sam objavio podatke o ovim predmetima javnost sam upoznao da će Tužilaštvo, u slučaju zahtjeva, objaviti i podatke o svakom pojedinačnom slučaju, naravno poštujući odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka, o čemu ćemo se prethodno konsultovati sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka.

Svjestan činjenice da većina oštećenih u BiH nije upoznata sa svojim pravima koja im zakoni daju, te da u takvim situacijama često propuste preduzimanje radnji koje bi dovele do njihove efikasnije zaštite, u svom dosadašnjem radu kao tužilac, a i kao zamjenik, trudio sam se da takvo stanje popravim jer je jasno da su, u ovakvo koncipiranom pravosudnom sistemu i teškoj materijalnoj situaciji većine oštećenih, tužiocima jedini koji mogu zaštititi prava svjedoka/oštećenih.

S tim u vezi, pored svih dosadašnjih obaveznih uputstava koja sam donio, naložio sam i uređenje zvanične internet stranice Tužilaštva gdje je na naslovnici vidljivo istaknuta rubrika "Prava svjedoka/oštećenih" i u kojoj se nalaze sve neophodne informacije koje će pomoći svjedocima/oštećenima da zaštite i traže od drugih učesnika u postupku, prvenstveno tužilaca, da im pomognu u zaštiti njihovih prava.

Taj dio stranice sadrži i radove, između ostalih i one u kojima sam učestvovao kao autor, a koji detaljno objašnjavaju i obrazlažu način zaštite prava svjedoka/oštećenih. Nastavio sam i nastaviću najviše moguću saradnju sa predstavnicima domaćih i međunarodnih institucija i organizacija koje se bave pitanjem zaštite prava ove kategorije lica kao što su, od domaćih, Kancelarija za besplatnu pravnu pomoć Ministarstva pravde BiH, a od međunarodnih Misija OEBS-a u BiH i TRIAL International, gdje ću dijeliti pozitivna iskustva Tužilaštva BiH kroz angažovanje tužilaca Tužilaštva kao edukatora svim licima koja će biti podrška oštećenima u ostvarivanju njihovih prava.

Dalje, podržao sam i održao sam u Tužilaštvu Forum o saradnji civilnih društava koja se bave zaštitom prava lica u krivičnom postupku i tužilaštava, gdje sam predstavio rad Tužilaštva BiH, te objasnio na koje sve načine možemo poboljšati i unaprijediti našu saradnju, isključivo na dobrobit svih oštećenih.

3.1.2. POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU - ZATEČENO STANJE I PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU UNAPREĐENJA RADA

Odjel je reorganizovan polovinom 2021. godine izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kada su Odjeli II i III spojeni radi usklađivanja sa Zakonom o Tužilaštvu BiH, i donošenjem Internog pravilnika Odjela, međutim reorganizacija Odjela nije bila u potpunosti provedena.

Preuzimanjem dužnosti postavio sam nekoliko ciljeva koje sam do sada u većem dijelu ispunio, a na onima koji iz objektivnih razloga nisu ispunjeni nastavljen je rad uz redovan nadzor.

Prvi zadatak mi je bio da u potpunosti uspostavim specijalizaciju rada u Odjelu na način da su tužiocima, te predmeti, obavezno podijeljeni po uspostavljenim odsjecima. U tom smjeru sam izvršio i preraspodjelu tužilaca kako između odjela, tako i između odsjeka u okviru Odjela II, sve uzimajući u obzir afinitete tužilaca te specifičnosti svake od vrsta krivičnih djela koja su u nadležnosti ovog odjela.

Drugi zadatak je koncentracija predmeta po odsjecima u okviru Odjela na način da sam naložio do kraja 2021. godine koncentraciju i presigniranje predmeta u odsjeke u kojima treba da budu presignirani, a da nakon tog roka tužioci mogu zadržati u radu samo one predmete na kojima su radili duži vremenski period i gdje je izgledno u razumnom roku donošenje tužilačke odluke.

Za sve ove aktivnosti je veoma bitno da se postupajući tužioci usko specijalizuju za pojedine vrste krivičnih djela u kojima postupaju, te sam u skladu sa tim naročito vodio i vodiću računa da tužioci permanentno pohađaju obuke i seminare kako u BiH, tako i u inostranstvu, gdje će raditi na svojoj edukaciji i usvajanju najboljih savremenih praksi, naročito tamo gdje nije dovoljno razvijena praksa pred sudovima u BiH, kao što su prvenstveno predmeti pranja novca te u vezi sa tim i oduzimanja nezakonito stečene imovine.

Kako je za uspješnu i efikasnu borbu sa svim krivičnim djelima koja su u nadležnosti ovog Odjela najznačajnije da od izvršilaca bude oduzeta protivpravna imovinska korist, a za to je veoma bitna efikasna finansijska istraga te identifikovanje imovine pribavljene krivičnim djelima, u narednom periodu ću podnijeti inicijative i insistirati na zakonskim rješenjima kako bi tužiocima ovog Odjela bio omogućen direktan pristup bazama podataka i evidencijama nepokretne i pokretne imovine u BiH, kao što su zemljišne knjige, katastarske evidencije, poreske uprave i podaci o bankovnim računima, sve u cilju efikasnije provjere imovine, pokretanja finansijskih istraga i podnošenja blagovremenih prijedloga Sudu BiH za blokadu, te privremeno i na kraju trajno oduzimanje takve imovine. Ovdje je veoma bitno naglasiti da već insistiram, a i nastaviću insistirati, da se finansijske istrage vode paralelno sa istragama za krivična djela, odnosno da se provode operativne aktivnosti na identifikaciji imovine koje ne bi ugrozile tajnost samih istraga.

Koliko je ova tema značajna vidljivo je i iz Direktive EU 42/2014 o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene krivičnim djelima, u kojoj se navodi da je glavni motiv prekograničnog organizovanog kriminala, uključujući kriminalne organizacije mafijaškog tipa, finansijska dobit. Stoga, nadležna tijela trebaju raspolagati sredstvima za praćenje, zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi ostvarene krivičnim djelima te upravljanje njome.

Navedena Direktiva definiše imovinsku korist ostvarenu krivičnim djelima tako da ta imovina obuhvata direktnu imovinsku korist stečenu kriminalnom aktivnošću i sve indirektnu korist, uključujući i naknadno reinvestiranje ili preoblikovanje direktne imovinske koristi. Zbog svega navedenog, postupak oduzimanja može uključivati bilo kakvu imovinu, uključujući onu koja je preoblikovana i pretvorena, u cijelosti ili djelimično, u drugu imovinu i onu koja je pomiješana s imovinom stečenom iz zakonitih izvora, do procijenjene vrijednosti pomiješane imovinske koristi. Oduzimanje može uključivati i prihod ili druge koristi proizašle iz imovinske koristi ostvarene krivičnim djelima ili iz imovine u koju ili pomoću koje su te imovinske koristi preoblikovane, pretvorene ili s kojom su pomiješane.

S obzirom da naša zemlja teži da postane kandidat za pristup Evropskoj uniji, jasno je da ćemo u tom procesu biti obavezani i na primjenu, između ostalih, i ove Direktive, tako da smatram da ne trebamo

čekati, nego ću insistirati da proaktivno, kroz prijedloge upućivane Sudu BiH, u skladu sa navedenom Direktivom, nastojimo unaprijediti sudsku praksu u ovom veoma važnom segmentu.

Kako sam predložio da se u Tužilaštvo imenuje međunarodni savjetnik za korupciju, o čemu će biti više govora u dijelu koji se odnosi na korupciju, zatražiću od relevantnih međunarodnih partnera pomoć u zaključivanju sporazuma o partnerstvu sa forenzičkim centrima u EU, naročito onim čije usluge koristi Kancelarija evropskog javnog tužioca, kako bismo i na takav način razmijenili iskustva i unaprijedili sudsku praksu u BiH.

S ovim u vezi pokušaću raditi i na uspostavljanju mogućnosti pristupa Tužilaštva bazi podataka o međunarodnim pravnim licima, kako bi se i na takav način pratila imovina osumnjičenih u ovim krivičnim djelima.

Do sada sam na svim kolegijima, te kroz obavezna uputstva, insistirao na razvijanju svijesti kod tužilaca, stručnih saradnika i tužilačkih istražilaca o značaju i neophodnosti oduzimanja imovinske koristi, pa sam i u predmetima koji se tiču organizovanih kriminalnih grupa, identifikovanih kroz dešifrovanje kriptovanih aplikacija, zadužio dva tužilačka istražioca čiji je osnovni zadatak identifikovanje imovine osumnjičenih, odnosno optuženih lica, te pružanje pomoći policijskim agencijama koje provode finansijske istrage i takvu praksu ću nastaviti i u budućnosti.

U ovom dijelu je veoma značajno to da se imovina osigura u najranijoj fazi postupka, kroz podnošenje prijedloga Sudu BiH za njenu privremenu blokadu, što sam već naložio u predmetima organizovanog kriminala, gdje je i tamo gdje još nisu podignute optužnice imovina već blokirana u višemilionskim iznosima.

Drugi dio na kojem ću insistirati, kada je ova aktivnost u pitanju, je prošireno oduzimanje imovine, gdje sudska praksa još nije takva da u potpunosti podržava prijedloge podnesene od strane Tužilaštva, odnosno još uvijek se najčešće odredbe o oduzimanju imovine usko tumače na način da predmet oduzimanja može biti samo imovina za koju Tužilaštvo nesporno dokaže da je stečena izvršenjem konkretnog krivičnog djela u vremenu kada je to krivično djelo počinjeno, a da se druga imovina izuzima od oduzimanja, bez obzira što optuženi odnosno osuđeni ne može dokazati njeno porijeklo i bez obzira što je dokazano da se, i u vrijeme kada je takvu imovinu stekao, bavio kriminalnom djelatnošću.

Kod kvaliteta finansijskih istraga, sprovedenih od strane policijskih agencija, uočeno je da istima nedostaje operativni rad na identifikaciji imovine osumnjičenih i sa njima povezanih lica, a da se policijski službenici u svojim izvještajima prvenstveno fokusiraju na suvoparno prikupljanje informacija o imovini iz baza i evidencija koja je registrovana na ime izvršilaca.

Na ovakav način dosta imovine ostane neotkriveno te samim tim i ne bude predmet oduzimanja, za šta sam već preduzeo korake, koje ću nastaviti i u budućnosti, da policijskim službenicima koji rade na ovim poslovima pomažu tužilački istražioc, kao i stručni savjetnici ekonomske struke iz Tužilaštva BiH.

Imajući u vidu da je trenutno nedovoljno regulisano pitanje upravljanja oduzetom imovinom, što stvara probleme koji se ogledaju u nedostatku adekvatnih prostora za čuvanje i korištenje, naročito one oduzete po presudama Suda BiH koja u većini slučajeva propada, početkom 2022. godine sam inicirao sastanak sa predsjednikom Suda BiH, direktorima entitetskih agencija za upravljanje oduzetom imovinom, predstavnicima Ministarstva pravde Republike Srpske i ministrom pravde BiH, na kojem je zaključeno da navedeni problem evidentno postoji, da će se teško u bliskoj budućnosti doći do promjene zakonskih rješenja, te se ministar pravde BiH obavezao da će u narednom periodu raditi na pokušaju donošenja podzakonskih akata od strane Savjeta ministara, koji bi omogućili raspolaganje ovom imovinom, bar privremeno, do donošenja potrebnih zakona.

U tom smjeru sam predlagao i načine na koje bi se navedena imovina najbolje mogla iskoristiti, a to su prvenstveno osnivanje fonda iz kojeg bi bilo moguće isplaćivati odštetu dosuđenu kroz imovinskopravni zahtjev oštećenima, u situacijama kada to nije moguće naplatiti od osuđenih lica.

Ovakav fond bi bio značajan i iz razloga što je BiH već u jednom predmetu obavezana po presudi Komiteta UN za sprečavanje torture da oštećenju po presudi za ratne zločine isplati odštetu jer se ista nije mogla izvršiti u izvršnom postupku pošto osuđeni nema imovine.

Drugi način korištenja ove imovine bi bio davanjem iste na upotrebu policijskim i bezbjednosnim agencijama u BiH ili institucijama koje se bave zaštitom najranjivijih kategorija društva, sve u skladu sa praksom razvijenih zemalja.

Mimo ovoga, za efikasno sprovođenje finansijskih istraga, te oduzimanje protivpravno stečene imovine, neophodno je sređivanje evidencija o pokretnoj i nepokretnoj imovini u BiH, tako da ću pokušati proaktivno postupati na način da ću uputiti inicijative nadležnim institucijama u kojima ću pojasniti neophodnost preduzimanja koraka u ovom smjeru.

Kako bih poboljšao saradnju sa policijskim agencijama, u svim najsloženijim krivičnim djelima iz nadležnosti Tužilaštva, insistiram na formiranju zajedničkih istražnih timova koji doprinose efikasnijem radu, između ostalih i kroz uspostavljanje odnosa povjerenja. Ovo je naročito već došlo do izražaja u predmetima organizovanog kriminala, gdje je bilo potrebno dodatno zaštititi informacije o planiranim aktivnostima kako bi se spriječilo neovlašteno odavanje informacija, imajući u vidu da je u većini predmeta utvrđeno da organizovane kriminalne grupe imaju uporišta u svim bezbjednosnim strukturama u zemlji.

Radi permanentnog informisanja o radu institucija, kao i uspostavljanja većeg povjerenja i prevazilaženja poteškoća u radu, održavam sastanke sa direktorom SIPA-e najmanje jednom u 15 dana, te zajednički organizujemo sastanke između naših organizacionih jedinica kako bismo unaprijedili rad u konkretnim predmetima.

Pored ovoga, u predmetima koji su od naročitog interesa javnosti, kao što su predmeti koji se odnose na nerazjašnjena stradanja pojedinih lica, formirao sam ili sam proširio već formirane timove kroz

angažovanje lica iz više bezbjednosnih agencija, kako bih naročito osigurao nepristrasno postupanje te uticao na vraćanje povjerenja javnosti u rad Tužilaštva.

3.1.2.1. ORGANIZACIJA, KADROVSKA STRUKTURA I OSTVARENI REZULTATI RADA ODJELA II

Nakon stupanja na snagu Izmjena i dopuna Pravilnika u julu 2021. godine, došlo je do spajanja Odjela II i Odjela III, čime su tužioci iz Odjela III u potpunosti raspoređeni u odsjeke Odjela II. Novim izmjenama i dopunama Pravilnika izvršena je dopuna unutrašnje organizacije Odjela II, pa je tako umjesto prethodnih četiri odsjeka formirano šest odsjeka i to:

- Odsjek za organizovani kriminal,
- Odsjek za korupciju,
- Odsjek za terorizam,
- Odsjek za privredni kriminal,
- Odsjek za krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima
- Odsjek za međunarodnu pravnu pomoć i ostala krivična djela iz nadležnosti Tužilaštva.

U skladu sa odredbama Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva BiH koje su objavljene u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ br. 41/21 od 02.07.2021. godine, predviđeno je da Odjelom rukovode dva rukovodioca.

Šema broj 3. Organizacija Posebnog odjela za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju

ODJEL II - POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU					
ODSJEK ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL	ODSJEK ZA KORUPCIJU	ODSJEK ZA PRIVREDNI KRIMINAL	ODSJEK ZA TERORIZAM	ODSJEK ZA KRIJUMČARENJE LJUDI I TRGOVINU LJUDIMA	ODSJEK ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ I OSTALA KRIVIČNA DJELA IZ NADLEŽNOSTI TUŽILAŠTVA

Na dan 31.12.2021. godine u Odjelu II bilo je raspoređeno 27 tužilaca. Posebnim odjelom za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju trenutno rukovodi jedan od zamjenika glavnog tužioca koji je ujedno i šef Odsjeka za privredni kriminal.

Na dan 31.12.2021. godine u Odjel II raspoređeno je bilo: 1 stručni saradnik - savjetnik – pravnik, 1 stručni savjetnik – ekonomista, 28 stručnih saradnika – pravnika, 2 stručna saradnika - savjetnika – istražioca, 5

stručnih saradnika – istražilaca, 2 stručna saradnika – istražioca privrednog kriminala, 2 stručna saradnika – koordinatora predmeta i 7 referenata specijalista tužilačkih administrativno – tehničkih pomoćnika, kao i 2 stručna saradnika – pravnik angažovana po IPA projektu.

U toku 2021. godine u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, u okviru projekta IPA-2017, bila su angažovana 2 ekonomska stručnjaka na pružanju pomoći tužiocima u radu u Posebnom odjelu za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, uz napomenu da je 1 ekonomski stručnjak angažovan u mjesecu decembru 2021. godine.

Projektom izgradnje efikasnog pravosuđa u službi građana - IPA 2017, VSTS BiH je angažovao stručnjake radi uspostavljanja kapaciteta za jačanje tužilaštava za provođenje finansijskih istraga u predmetima privrednog kriminala i srodnih krivičnih djela.

Memorandumom o saradnji u zajedničkoj realizaciji projekta potpisanog između VSTS-a BiH i Tužilaštva BiH, ekonomski savjetnik izvršava aktivnosti usmjerene na povećanje efikasnosti i kvaliteta rada u predmetima privrednog kriminala, organizovanog kriminala i korupcije.

Rezultati rada Odjela II Tužilaštva Bosne i Hercegovine mogu se prikazati kroz slijedeći kratki narativni prikaz, kako slijedi:

Tokom 2021. godine u predmetima Odjela II bilo je ukupno 425 otvorenih istraga protiv 1440 lica, pri čemu je u izvještajnom periodu otvoreno 250 istraga protiv 515 lica, a iz ranijeg perioda preneseno je 175 predmeta protiv 925 lica. Na dan 31.12.2021. godine, riješene su 263 istrage u odnosu na 549 lica. Tokom izvještajnog perioda obustavljeno je 110 istraga protiv 213 lica, podignuta je 151 optužnica protiv 278 lica, te su 2 istrage za 58 lica riješene na drugi način, tako da su ostale neriješene 162 istrage protiv 891 lica.

Tužioci ovog Odjela su podigli 151 optužnicu protiv 278 lica. Potvrđene su 154 optužnice u odnosu na 271 lice, odbijene su 3 optužnice u odnosu na 10 lica.²

Ukupan broj osuđujućih prvostepenih presuda je 142 protiv 216 lica, od toga su 43 presude protiv 70 lica zatvorska kazna, 92 presude protiv 131 lica su uslovne osude i 6 presuda protiv 14 lica novčana kazna, te je u 1 predmetu za 1 lice donesena presuda kojom je izrečena mjera bezbjednosti obaveznog liječenja. Ukupan broj oslobađajućih presuda je 12 za 20 lica. Ukupan broj odbijajućih presuda je 3 u odnosu na 9 lica.

Po optužnicama ovog odjela, u izvještajnom periodu ukupno je u pravosnažnim presudama izrečeno 127 godina i 10 mjeseci kazni zatvora, te su izrečene novčane kazne u ukupnom iznosu od 779.600 KM.

---

² NAPOMENA: U ovaj broj optužnica uračunate su optužnice podignute tokom 2020. godine, a koje su potvrđene u 2021. godini.

U izvještajnom periodu oduzeta je protivpravna imovinska korist u iznosu od 4.627.169,77 KM, zatim oduzeto je 2.280.177,55 Eura, 2.220,00 RSD, 14.820,00 Kuna.

U toku 2021. godine je zaključeno ukupno 106 sporazuma o priznanju krivice za 170 lica. Sud Bosne i Hercegovine je prihvatio 102 sporazuma o priznanju krivice za 165 lica, dok su 2 sporazuma za 3 lica odbijena, a za 2 sprazuma još nije donesena odluka.

U odnosu na „KTA“ predmete u Odjelu II iz prethodnog perioda u rad je preneseno ukupno 946 predmeta. U toku 2021. godine zaprimljena su 844 nova predmeta. Dakle, u toku 2021. godine u Odjelu II u radu je ukupno 1790 predmeta. U toku 2021. godine riješeno je ukupno 866 predmeta, a ostala su neriješena 924 predmeta.

U odnosu na „KTN“ predmete u Odjelu II iz prethodnog perioda u rad je preneseno 314 predmeta. U toku 2021. godine zaprimljeno je 45 novih predmeta. Dakle, u toku 2021. godine u Odjelu II u radu je ukupno 359 predmeta. U toku 2021. godine riješeno je ukupno 40 predmeta, a ostalo je neriješeno 319 predmeta.

Tužioci su postupali i po predmetima koji se odnose na pružanje međunarodne pravne pomoći i izvršenja međunarodnih ugovora u krivičnopравnim stvarima, tj. predmetima izručenja osumnjičenih, optuženih i osuđenih lica koji imaju oznaku KTPOM, KTEKS. Naime, ovdje se radi o vrlo značajnim predmetima koji predviđaju sprovođenje postupka ekstradicije, preuzimanje krivičnog gonjenja od strane države, preuzimanje izvršenja krivičnih sankcija izrečenih u drugim državama od strane Bosne i Hercegovine, te pružanje pravne pomoći u smislu sprovođenja istražnih radnji.

[Grafčki i tabelarni prikazi rada Posebnog odjela za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju dostupni su u Aneksu II ovog Programa.³](#)

3.1.2.2. ODSJEK ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL

Odsjek za organizovani kriminal ima četiri tužioca, uključujući i šefa Odsjeka.

Imajući u vidu da je u prvoj polovini 2021. godine međupolicijskom saradnjom, od strane EVROPOL-a policijskim agencijama u BiH dostavljen jedan dio podataka koji su zaplijenjeni raspakivanjem kriptovanih komunikacija koje su koristile organizovane kriminalne grupe širom svijeta, pa tako i iz BiH, prilikom izvršenja najtežih krivičnih djela koja se odnose na ubistva, neovlašteni promet opojnim drogama i

---

³ Podaci o prijavama u izvještajnom periodu za KT predmete Odjela II, Podaci o istragama u izvještajnom periodu za KT predmete Odjela II, Podaci o podignutim optužnicama u Odjelu II, poređenje 2020/2021. godina, struktura krivičnih djela za podignute optužnice u Odjelu II u 2021.g., podaci o KTA, KTN, KTPOM/KTEKS I KTM predmetima u 2021. godini.

oružjem, kao i drugih teških oblika kriminaliteta, donio sam odluku kojom sam formirao tim koji sada čini sedam tužilaca koji postupaju isključivo u ovoj vrsti predmeta. U tim sam izabrao tužioce koji su se do sada pokazali u radu kao najaktivniji, samoinicijativni, sa izraženim organizacionim sposobnostima, što je veoma značajno imajući u vidu da u gotovo svakom predmetu nastalom na osnovu ovih informacija tužioci rade sa više policijskih agencija, uključujući i međunarodne.

Ovakva organizacija rada je dovela do toga da je do sada, po naredbama Tužilaštva BiH, više lica lišeno slobode i pod istragom zbog organizovanja i pripadnosti organizovanim kriminalnim grupama, te je zaplijenjena značajna količina opojnih droga, oružja, kao i ono što je najznačajnije kada je u pitanju borba protiv organizovanog kriminala, a to je privremeno i na kraju trajno oduzimanje protivpravno stečene imovinske koristi.

Dosadašnjim radom na ovim predmetima došlo se do informacija i dokaza koliko je organizovani kriminal raširen na našem području, te o uvezanosti naših državljana sa licima iz čitavog svijeta, koji zajedno vrše ova krivična djela.

Koliko je teško boriti se protiv ovako rasprostranjene pojave vidljivo je i iz činjenice da svaka organizovana kriminalna grupa koja djeluje i na području BiH ima jaka uporišta u agencijama za provođenje zakona, te isto tako i veze sa pojedinim nosiocima pravosudnih funkcija.

Sve ovo umnogome otežava rad i naročito zaštitu podataka i informacija iz predmeta. Bez obzira na sve ove poteškoće, Tužilaštvo je, koristeći prednosti koje daje činjenica da u BiH postoji više policijskih agencija, do sada provelo veći broj akcija na razbijanju ovih grupa, što je rezultovalo i lišenjem slobode pojedinih pripadnika policijskih agencija, bivšeg savjetnika u Ministarstvu bezbjednosti BiH, pa i jednog sudije.

Zbog svega navedenog, te uočenih problema koji se odnose na neovlašteno objavljivanje informacija iz predmeta, kao i otežanu zaštitu tajnosti istrage, namjeravam da Odjel za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju u potpunosti odvojim fizičkim i tehničkim barijerama od ostatka Tužilaštva kako bi se spriječili nepotrebni kontakti tužilaca i osoblja koje radi na ovim predmetima sa drugim zaposlenima, što će poboljšati samu tajnost istrage.

Takođe, kako sam već naveo, zbog činjenice da organizovane kriminalne grupe imaju svoja uporišta u većini policijskih i bezbjednosnih agencija, kao i među pojedinim nosiocima pravosudnih funkcija, namjeravam dodatno kadrovski ojačati Odjel za istrage i podršku svjedocima primanjem iskusnih istražilaca koji će, zajedno sa tužiocima, biti u stanju da rade na najpovjerljivijim predmetima, bez korištenja podrške izvana, bar do trenutka kada istraga bude u završnoj fazi.

Trenutno najveću poteškoću u radu na ovoj vrsti predmeta predstavlja činjenica otežanog i usporenog pribavljanja kako policijskih informacija putem EVROPOL-a, tako i dokaza putem međunarodne pravne pomoći.

Ovo je sve iz razloga jer BiH, u prvom redu, nema uspostavljenu potpuno operativnu policijsku kontakt tačku sa EVROPOL-om, što je u nekoliko navrata dovelo do usporenog ili u potpunosti prekidanog dostavljanja podataka, a drugo što predstavlja poteškoću je činjenica da BiH nema potpisan sporazum sa EVRODŽAST-om, evropskom mrežom tužilaca, a preko koje se trenutno vrši većina međunarodne pravne pomoći na način da države koje imaju navedene sporazume imaju i svoje tužioce u sjedištu EVRODŽAST-a u Hagu, gdje u direktnoj komunikaciji rade na razmjeni dokaza.

Da bih ove poteškoće prevazišao, u nekoliko navrata sam tokom 2022. godine u sjedište EVROPOL-a i EVRODŽAST-a slao na sastanke tužioce Tužilaštva BiH te predstavnike policijskih agencija iz BiH, a sve kako bi se pokušala dogovoriti direktna saradnja i kako bi se prevazišli postojeći problemi koji se odnose na nepostojanje potpunog institucionalnog okvira. Dalje sam, pored ovog, direktno se obraćao EVROPOL-u sa molbama za ubrzanjem saradnje, što je već dalo rezultate.

Mimo ovoga, lično sam, u komunikaciji sa francuskim Ministarstvom pravde i predstavnicima pravosuđa nastojao da dobijemo odgovore na zamolnice Tužilaštva zbog činjenice da su predmetni podaci zaplijenjeni u Francuskoj, a u čemu smo na kraju i uspjeli, što je veoma značajno imajući u vidu da je veći broj pripadnika organizovanih kriminalnih grupa trenutno u pritvoru, pa je postojala realna opasnost da zbog isticanja rokova za istragu isti budu pušteni na slobodu.

Uvidjevši da je, zbog obima kriminala i brojnosti lica uključenih u ova krivična djela, nemoguće da Tužilaštvo BiH sâmo nastavi efikasnu borbu na ovom planu, a imajući u vidu i činjenicu da će veći broj lica biti procesuiran na entitetskom nivou zbog same nadležnosti kada su ova djela u pitanju, predložio sam na sastanku Koordinacionog tijela svih glavnih tužilaca u BiH da svako entitetsko i kantonalno tužilaštvo, kao i Tužilaštvo Brčko distrikta, imenuje bar po jednog tužioca koji bi bio zadužen za rad na predmetima organizovanog kriminala, a koji proizlaze iz informacija dobijenih kroz dešifrovanje kriptovanih komunikacija, što su kolege i prihvatile, tako da su sva tužilaštva imenovala bar po jednog tužioca.

Nakon ovih imenovanja, organizovao sam sastanak i obuku imenovanih tužilaca u Tužilaštvu BiH, gdje je entitetskim tužiocima i kolegi iz Brčko distrikta prezentovana sva aktivnost oko krivičnih djela koja su otkrivena kroz podatke iz navedenih aplikacija, te im je predstavljen dosadašnji rad po ovoj problematici i upućeni su na koji način će se vršiti dalje zajedničke aktivnosti kod procesuiranja ovih krivičnih djela.

Nakon ovih aktivnosti uputio sam direktore entitetskih policija da kroz operativne sastanke između okružnih i kantonalnih tužilaštava i odgovarajućih policijskih uprava nastave dalji rad na proširivanju saradnje, te naročito na identifikovanju do sada neriješenih složenijih krivičnih djela, svako u svom području.

Nastaviću i dalje rad u specifičnim predmetima na ovakav način jer samo uključivanjem svih tužilaštava u ovako složenim predmetima može doći do zadovoljavajućih rezultata.

Pored zalaganja na rješavanju problema u konkretnim predmetima, u svim dosadašnjim komunikacijama sa predstavnicima domaćih i stranih institucija radio sam na njihovoj informisanosti o potrebi rješavanja potpune uspostave kontakt tačke sa EVROPOL-om, kao i usaglašavanjem Zakona o zaštiti ličnih i Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH sa evropskom legislativom, što je uslov koji je pred BiH postavljen da bi mogla pregovarati o sporazumu sa EVRODŽAST-om.

Ove probleme sam obrazložio svjedočeci pred Parlamentarnom komisijom o stanju u pravosuđu BiH, dana 09.03.2022. godine, na osnovu čega je upućena i inicijativa za izmjenu predmetnih zakona Savjetu ministara. Dalje sam o svemu ovom upoznao pojedine ambasadore u BiH, uključujući Ambasadu SAD-a, Misiju OEBS-a u BiH, visokog predstavnika i na kraju sam zatražio sastanak sa ambasadorom Satlerom, šefom Kancelarije EU u BiH, na kojem je ovo bila jedina predložena tačka dnevnog reda, gdje sam, kao i od svih gore navedenih, zatražio dodatno zalaganje u komunikaciji sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, kako bi se navedeni problemi riješili, čime bi se olakšalo postupanje u ovim predmetima.

Svjestan potrebe proaktivnog pristupa u poboljšanju zakonske regulative u BiH, početkom 2022. godine sam zakazao kolegij tužilaštva na kojem je, nakon provedene analize, usvojena inicijativa o potrebi promjene Zakona o krivičnom postupku BiH uvođenjem savremenih instituta kao što su osumnjičeni kao svjedok, svjedok pokajnik, osuđeni kao svjedok ili takozvani krunski svjedok, što bi dodatno olakšalo borbu protiv najtežih oblika kriminala, a što je u saglasnosti sa zakonskim rješenjima savremenih zemalja, uključujući i zemlje regije.

Iskoristio sam činjenicu da sam, kao v.d. glavnog tužioca, početkom 2022. godine predsjedavao sastankom organizacije SEEPAG (Savjetodavne grupe tužilaštava jugoistočne Evrope), čiji je BiH takođe član, te sam za tu konferenciju kandidovao temu koja se odnosi na kriptovalute, gdje sam nakon toga sve prezentacije o zakonskoj regulativi iz ove oblasti (iz deset prisutnih zemalja), dostavio Ministarstvu pravde BiH, uz inicijativu da se u parlamentarnu proceduru uputi prijedlog zakonskog rješenja jer trenutno zakoni u BiH ne prepoznaju kriptovalute niti ima mogućnosti njihovog oduzimanja, što je neophodno regulisati, imajući u vidu da organizovane kriminalne grupe nezakonito stečenu imovinu pretvaraju i u kriptovalute te na takav način vrše i krivična djela pranja novca. Ovakav stav je zauzet i u izvještaju TAIX Peer Review misija – stručna analiza borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije iz maja 2022. godine.⁴

Izvršiću detaljnu analizu zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na javne nabavke, te ću u tom smjeru podnijeti inicijativu za njihovo dodatno poboljšanje.

U narednom periodu nastaviću, kroz usvajanje inicijativa na kolegijima Tužilaštva, podnositi prijedloge za unapređenje zakonskih i podzakonskih rješenja koja trebaju dovesti do efikasnije borbe protiv svih vidova kriminala.

---

⁴ Poglavlje 3. Oduzimanje imovinske koristi, par. 3.4.

3.1.2.3. ODSJEK ZA KORUPCIJU

U izvještajima svih relevantnih domaćih i stranih institucija, kao najveći izazov koji stoji pred Bosnom i Hercegovinom prepoznata je raširena korupcija, naročito ona srednjeg i visokog nivoa (prema klasifikaciji VSTS-a).

U istim dokumentima se navodi da je potrebno dodatno angažovanje Tužilaštva BiH na suzbijanju navedene pojave te da je potrebno više predmeta koji će obuhvatati optuženje za korupciju srednjeg i visokog nivoa.

Preuzimanjem dužnosti v.d. glavnog tužioca odredio sam kao jedan od prioriteta u svom radu i poboljšanje rezultata u predmetima koji se odnose na korupciju.

U tom smislu sam naložio i koncentraciju svih predmeta ove vrste isključivo u ovaj Odsjek, gdje su predmeti presignirani od drugih tužilaca tužiocima u ovaj Odsjek, isključivo automatski putem TCMS-a, jer to ranije nije bio slučaj.

Nezadovoljan rezultatima za 2021. godinu, donio sam odluku o smjeni dotadašnjeg šefa Odsjeka za korupciju i imenovao sam novu šeficu, tužiteljicu za koju smatram da ima više energije i hrabrosti da se odlučnije uključi u borbu protiv ove negativne pojave.

Sada Odsjek za korupciju ima 5 tužilaca, zajedno sa šefom, koji rade isključivo na predmetima korupcije. Radi se o tužiocima sa potrebnim iskustvom i afinitetima za rad na ovim predmetima, te sam u tom smjeru i jednog od tužilaca koji je radio na predmetima ratnih zločina prerasporedio u ovaj Odsjek, imajući u vidu da je prethodno radio u Kantonalnom tužilaštvu Sarajevo na ovoj problematici.

Naložio sam šefu Odsjeka da u svakom predmetu, naročito u onim u kojima se radi o korupciji visokog nivoa, sve prvostepene oslobađajuće presude iznese na kolegij Odsjeka, gdje je potrebno da kolegij analizira razloge za oslobađajuće presude i pomogne postupajućem tužiocu kod davanja smjernica prilikom sačinjavanja i podnošenja žalbi.

Navedeni kolegiji su obavezni i biće održavani i ubuduće o svakom složenijem pravnom pitanju, kao i radi zauzimanja zajedničkih stavova o sudskoj praksi.

Uradio sam detaljnu analizu predmeta korupcije za 2021. godinu, gdje sam utvrdio sljedeće:

- *Tužilaštvo je u 2021. godini u rad zaprimilo 100 predmeta korupcije, od navedenog broja, 67 predmeta se odnose na prijave građana.*
- *Od svih zaprimljenih predmeta samo 6 su izvještaji policijskih agencija o počinjenom krivičnom djelu koji sadrže elemente korupcije i to od tih 6 izvještaja samo je jedan za krivično djelo koje se odnosi na korupciju visokog nivoa.*

Iz navedenog je jasno da se većina prijava dostavljenih u rad odnosi na prijave građana, koje u pravilu nemaju dovoljan stepen osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili ne upućuju na dokaze koji bi potkrijepili navode prijave, nego se uglavnom odnose na anonimne prijave, često podnesene isključivo sa razlogom da se eventualno prijavljeni diskredituje iz raznih razloga, a ne iz razloga što zaista u prijavljenim radnjama ima elemenata krivičnih djela.

Bez obzira na ovo, sve ovakve prijave Tužilaštvo prosljeđuje na provjeru policijskim agencijama te na takav način troši i vlastite i resurse tih agencija.

Međutim, stvarni problem je što Tužilaštvo ne dobija dovoljan broj izvještaja o počinjenom krivičnom djelu od strane svih policijskih agencija u BiH koji bi sadržavali dovoljno osnova za pokretanje istraga i kasnije optuženje.

Zbog ovog evidentnog problema do sada sam u više navrata ovo potencirao na sjednicama Strateškog foruma, gdje učestvuju svi glavni tužioci u BiH, te direktori svih policijskih agencija, a takođe i na operativnim forumima sa direktorom SIPA-e, gdje insistiram na kvalitetnijem operativnom radu na dokumentovanju ovih djela.

Ovo isto sam tražio i nastaviću tražiti i od drugih najznačajnijih agencija kao što su OBA BiH, Granična policija te UIO. Bitno je da sada u radu imamo predmete u kojima je vidljivo da je na osnovu kvalitetne operativne informacije, dobijene od strane OBA-e ili neke od policijskih agencija u BiH, te na vrijeme preduzetih posebnih istražnih radnji, moguće relativno lako doći do dokaza koji su rezultovali lišenjem slobode i dokazivanjem ovih krivičnih djela. Ovakav način postupanja je najbolji vid edukacije u ovim predmetima te nam je svima potrebno više ovakvih slučajeva.

Na sastanku sa generalnim revizorom Službe za reviziju institucija BiH i direktorom SIPA-e sam dogovorio nastavljanje prakse slanja svih izvještaja Službe na analizu u SIPA-u, kako bi se utvrdilo da li je prilikom revizije pojedinih institucija utvrđeno postojanje krivičnih djela i ne samo to, nego i potrebu da se odmah, prilikom vršenja revizije, ako postoji sumnja za izvršenje nekog od krivičnih djela, kontaktira SIPA ili Tužilaštvo. Ovo je jedan od načina proaktivnog djelovanja u identifikovanju područja koja su pogodna za koruptivno djelovanje, te ću se u nedostatku priliva kvalitetnijih predmeta fokusirati da Tužilaštvo samo radi analize ovakvih područja i u vezi sa tim preduzima korake koji bi doveli do formiranja predmeta. S tim u vezi ono što će biti ključno područje su javne nabavke, koruptivno djelovanje u institucijama kao što su UIO, naročito carinske službe, imenovanja državnih službenika i poreske zloupotrebe. U ovim aktivnostima direktno ću tražiti saradnju i podršku od Agencije za borbu protiv korupcije, Agencije za javne nabavke i drugih.

Kako bih poboljšao rad Tužilaštva, te ispunio preporuke iz relevantnih izvještaja, dana 15.07.2022. godine uputio sam pismo Kancelariji visokog predstavnika u BiH, Kancelariji Delegacije Evropske unije u BiH, Ambasadi SAD-a u BiH i Misiji OEBS-a u BiH, kojim sam iskazao potrebu angažovanja međunarodnog

savjetnika-eksperta za korupciju u Tužilaštvo BiH, naravno nakon eventualnog odobrenja od strane VSTS-a, o čemu sam obavijestio i sam VSTS BiH.

Navedeno sam predložio i zbog činjenice da bi spomenute institucije kroz svoje fondove mogle financirati angažovanje takvog eksperta, a sam njegov rad bi, po mom mišljenju, pomogao svima u BiH, od Tužilaštva, preko policijskih agencija pa sve do Suda BiH, jer bi, kao prvo, imao uvid u sve predmete koje Tužilaštvo zaprima u rad, na osnovu čega bi mogao da stvori sliku da li je adekvatno postupanje policijskih agencija na otkrivanju ovih krivičnih djela. Dalje, kroz rad sa tužiocima Odsjeka, na konkretnim predmetima a i kroz prisustvovanje kolegijima, mogao bi da utiče na poboljšanje istraga, u svjetlu najboljih praksi savremenih zemalja. I na kraju, kroz praćenje suđenja, mogao bi da stvori sliku o sudskoj praksi te bi, kroz sugestije tužiocima prilikom sačinjavanja žalbi na sudske odluke, mogao da utiče da se ta praksa prilagođava savremenim tokovima. Imajući u vidu sve navedeno, predložio sam da se takav jedan ekspert angažuje u saradnji sa novoosnovanom Kancelarijom evropskog javnog tužioca, koja radi na najsloženijim predmetima korupcije u zemljama Evropske unije ili da to bude neko od eksperata iz SAD-a.

Sljedeći evidentni problem je kaznena politika, gdje je kroz podatke VSTS-a za 2021. godinu vidljivo da je u više od 60% osuđujućih presuda za koruptivna krivična djela izvršiocima izrečena uslovna osuda⁵. Jasno je da tužilaštva nisu sama u lancu suzbijanja koruptivnih ponašanja u društvu te da svi drugi akteri, naročito policijske i druge bezbjednosne agencije i na kraju sudovi, moraju dati svoj doprinos.

Nedavno je Sud BiH u jednom predmetu Tužilaštva, po optužnici za korupciju, protiv dva bivša pripadnika Službe za strance BiH, donio prvostepenu osuđujuću presudu na zatvorske kazne od 10 i 14 godina. Odmah nakon objave presude, u više predmeta su postupajući tužioci zaprimili informacije da su osumnjičena lica iz drugih predmeta spremna na pregovaranje sa tužiocima, radi sklapanja sporazuma o priznanju krivice.

Smatram da samo pooštrenom kaznenom politikom, naravno u zakonskim okvirima, možemo svi zajedno postići ciljeve specijalne i generalne prevencije svih oblika kriminala, a naročito koruptivnih krivičnih djela. Radiću sve što je u mojoj moći, kroz stručna savjetovanja, učešće na okruglim stolovima, objavu radova i sastanke sa relevantnim institucijama, da se shvati i prihvati neminovnost pooštavanja kaznene politike u koruptivnim krivičnim djelima.

---

⁵ Podaci VSTS-a BiH za period 2018 – 2021. godine

3.1.2.4. ODSJEK ZA TERORIZAM

Odsjek za terorizam ima 4 tužioca koji rade samo na ovim predmetima. Što se tiče ove problematike, ključna je saradnja sa međunarodnim institucijama, naročito sa Sjedinjenim Američkim Državama, sa kojima imamo redovnu komunikaciju.

Iz tog razloga, smatrajući da možemo postići bolje rezultate te još više poboljšati komunikaciju, imenovao sam novog šefa Odsjeka, tužiteljicu sa iskustvom, koja aktivno govori engleski jezik, te smatram da će poboljšati rezultate Odsjeka. Kako smo u Odsjeku većinu predmeta imali otvorenih u vezi odlaska na strana ratišta, dolaskom novog šefa izvršena je dodatna provjera činjenice života osumnjičenih koji se nalaze prvenstveno u Siriji, kako bi se u slučaju da navedena lica nisu više među živima mogle donijeti tužilačke odluke. Tužioci i tužilački istražioci iz Odsjeka će, kao i do sada, nastaviti prolaziti obuke iz ove oblasti.

Drugi važan aspekt koji se odnosi na ova krivična djela je rad Udarne grupe za borbu protiv terorizma, čiji je predsjedavajući glavni tužilac Tužilaštva BiH. Preuzimanjem dužnosti v.d. glavnog tužioca održao sam sastanak Udarne grupe, na kojem su učestvovali predstavnici svih relevantnih institucija koji čine grupu. Na sastanku je raspravljano o aktuelnoj situaciji i prijetnjama koje mogu potencijalno biti opasne u svjetlu terorističkih aktivnosti, između ostalih, i trenutno aktuelne anonimne dojave o postavljenim eksplozivnim napravama u institucijama, te su doneseni zaključci koji su trenutno u realizaciji.

Nakon sastanka, kao predsjedavajući Udarne grupe, podnio sam ministarstvima pravde, komunikacija i transporta, bezbjednosti te Regulatornoj agenciji za telekomunikacije inicijativu za pokretanje procedure za registraciju korisnika pripejd kartica mobilnih operatera. Ovu inicijativu sam pokrenuo iz razloga olakšanja policijskim agencijama identifikacije počinitelja krivičnih djela, prvenstveno terorizma i terorističkih prijetnji.

Već sam obaviješten od strane relevantne komisije za ovu problematiku da je inicijativa u realizaciji te da se očekuje da bude pozitivno riješena u narednom periodu, što ću u budućnosti propratiti te nastaviti na insistiranju njenog provođenja. Kao u ovom slučaju, tako ću i u budućnosti, na sastancima Udarne grupe koje ću redovno sazivati najmanje dva puta godišnje, nastaviti sa identifikacijom mjera koje mogu pomoći u sprečavanju terorističkih prijetnji te procesuiranju ove vrste krivičnih djela.

3.1.2.5. ODSJEK ZA PRIVREDNI KRIMINAL

Jedna od osnovnih zamjerki na rad Tužilaštva, koja se mogla čuti od strane stručne a i šire javnosti, je ta da je Tužilaštvo popravljalo normu i broj podignutih optužnica iz oblasti privrednog kriminala kroz procesuiranje i optuživanje za bagatelna djela koja su se odnosila na nedozvoljen promet akciznih

proizvoda, povezanih sa zloupotrebama u trgovini duvanom i duvanskim proizvodima u manjim količinama.

Iz navedenog razloga, a kako sam naveo i na početku Programa u dijelu koji se odnosi na predmete ratnih zločina, Tužilaštvo više neće biti opterećeno statistikom i brojevima nego će prvenstveno biti fokusirano na najsloženije predmete iz svoje nadležnosti.

S tim u vezi, na prvom kolegiju Odjela II koji sam zakazao nakon preuzimanja dužnosti, na osnovu analize dostavljene od strane UIO, te imajući u vidu da su odredbe o prekršajima i krivičnim djelima iz ove oblasti identične, podnio sam inicijativu, koju je kolegij usvojio, da će se u svim predmetima u kojima je oduzeto do 100 kg duvana ili 250 šteka cigareta (što se radi o okvirnoj vrijednosti do 10.000,00 KM), isti procesuirati kroz pokretanje prekršajnih postupaka od strane UIO, a da će se predmeti u kojima su oduzete količine veće od navedenih, procesuirati u krivičnom postupku podizanjem optužnica pred Sudom BiH.

Ovo je sve urađeno nakon navedene analize koja je pokazala da su benefiti za budžet BiH puno veći ako se zloupotrebe manjih količina akciznih proizvoda procesuiraju kroz prekršaje, gdje su i novčane kazne puno veće nego u krivičnom postupku, u kojem je u dotadašnjim predmetima visina troškova čuvanja oduzetih akciznih proizvoda premašivala njihovu stvarnu vrijednost.

Na ovakav način spriječio sam da pojedini tužioci ostvaruju godišnju normu na postupanju u ovako banalnim predmetima te su svi, od tužilaca, preko policijskih agencija i UIO, fokusirani na otkrivanje i procesuiranje složenijih predmeta u kojima počinioci pričinjavaju veću štetu budžetu.

Dalje, u većem broju predmeta iz nadležnosti ovog Odsjeka, koji su uspješno okončani a i oni koji su još uvijek u radu, pokazalo se da je od izuzetne važnosti direktna i permanentna saradnja policijskih agencija, najčešće SIPA-e, Uprave za indirektno oporezivanje i postupajućih tužilaca.

Iz tog razloga sam već naložio provođenje obuka pripadnicima UIO u predmetima koji se tiču zloupotrebe prometa akciznih proizvoda, a koje je održao zamjenik glavnog tužioca koji rukovodi i ovim Odsjekom, te ću te aktivnosti nastaviti i ubuduće.

Takođe, radi što efikasnijeg postupanja u konkretnim složenim predmetima, naložio sam formiranje timova od tužilačkih istražilaca, stručnih saradnika Tužilaštva, policijskih službenika SIPA-e i pripadnika UIO, pod nadzorom postupajućih tužilaca i uz nadgledanje rada od strane rukovodioca Odsjeka, što je do sada davalo, a i sigurno će davati rezultate u budućnosti.

Pored ove mjere, imajući u vidu priliv ove vrste predmeta, pojačao sam Odsjek sa još jednim tužiocem, tako da ih sada ima 6, te sam naložio dodatni nadzor nad najsloženijim predmetima u Odsjeku koji vrši rukovodilac Odjela, te periodično zahtijevam od postupajućih tužilaca dostavljanje takvih informacija i meni lično, nakon čega sam izdavao pojedinačna obavezna uputstva radi donošenja odluka.

Ovakvu praksu ću nastaviti i u narednom periodu.

Ono što sam naveo kao veoma bitno na početku izlaganja o stanju u ovom Odjelu je vršenje finansijskih istraga i podizanje optužnica u predmetima koji se tiču krivičnih djela pranja novca, te ću u narednom periodu nastaviti insistirati na većem broju finansijskih istraga, na što kvalitetnijim istragama i na povećanju broja podignutih optužnica za ova krivična djela.

Iz tog razloga sam na svim dosadašnjim sastancima, prvenstveno sa rukovodiocima SIPA-e i MUP-a RS, insistirao i nastaviću insistirati na kadrovskom i stručnom osposobljavanju i jačanju organizacionih jedinica koje postupaju po naredbama za finansijske istrage, kako bi iste bile što kvalitetnije.

Nesporo je da do sada nije bilo dovoljno predmeta koji se odnose na predmete pranja novca, što može biti iz razloga više objektivnih i subjektivnih okolnosti koje se prvenstveno odnose na shvatanje suda o potrebi postojanja predikatnog krivičnog djela. Prema stavu Tužilaštva, nedostatak predikatnog krivičnog djela ne predstavlja prepreku za izricanje osuđujuće presude za pranje novca. Naime, u situaciji kada postoje objektivne okolnosti (takozvana dokazana kriminalna aktivnost) koja ukazuje na pranje novca i nepodudarnost između stvarnih i realnih prihoda, to bi trebali biti dovoljni dokazi za osuđujuće presude u ovim predmetima.

U narednom periodu planiram održati kolegij Odjela II sa tačkom dnevnog reda koja se odnosi na ova pitanja, te po potrebi da se i kolegij obrati Apelacionom odjeljenju Suda BiH zahtijevajući pravni stav o ovim nejasnoćama. Prilikom analize ovih predmeta i traženja stavova od strane Suda, uzećemo u obzir i stavove Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šusen protiv Belgije, u kojem je navedeno da činjenica da predikatno djelo nije navedeno u toku postupka ne predstavlja povredu prava na odbranu ni povredu prava da u najkraćem mogućem roku optuženi bude upoznat o optužbama koje stoje protiv njega.

Pored nesporne potrebe povećanja broja predmeta pranja novca, ovi predmeti će morati sadržavati i istrage protiv pravnih lica za ova krivična djela.

Drugi važan segment koji je predmet rada ovog Odsjeka, a prepoznat je kao izvor čestih nezakonitosti, predstavlja postupak javnih nabavki. Iz analize pozitivnih zakonskih odredbi jasno je da većina neregularnosti koje se odnose na javne nabavke predstavljaju prekršaje. U tom smjeru planiram da nakon stava kolegija Odjela, ispred Tužilaštva uputim inicijativu za izmjenu Zakona o javnim nabavkama.

Do tada, u saradnji sa Agencijom za javne nabavke i drugim nadležnim institucijama, tražiću modalitete kako bi se tužiocima i istražiocima obezbijedile tehničke pretpostavke za praćenje postupaka javnih nabavki u realnom vremenu, po uzoru na Agenciju, a sve radi proaktivnog pristupa ovoj problematici i otkrivanja eventualnih krivičnih djela u najranijoj fazi.

3.1.2.6. ODSJEK ZA KRIJUMČARENJE LJUDI I TRGOVINU LJUDIMA

Ovaj Odsjek ima tri tužioca, od kojih je jedan šef Odsjeka i zajedno rade samo na ovoj vrsti predmeta. U BiH su u prošlosti navedena krivična djela bila dosta rasprostranjenija, međutim sada je trenutno situacija nešto bolja u odnosu na prethodni period.

Ovo je konstatovano i u izvještaju Stejt departmenta, u kojem je BiH napredovala sa nivoa 3 na nivo 2, sa mogućnošću daljeg napredovanja. Trenutno su u BiH izraženija krivična djela koja se odnose na krijumčarenje lica u odnosu na krivična djela trgovine ljudima. To je iz razloga što je u BiH trenutno i znatan broj migrantske populacije te je ova vrsta krivičnih djela, uslovno rečeno, jednostavnija za izvršiti i lakše je doći do protivpravne imovinske koristi nego u krivičnim djelima koja se odnose na trgovinu ljudima.

Međutim, iako su rjeđi slučajevi trgovine ljudima, u otkrivenim predmetima radi se o naročito teškim posljedicama, posebno kada su oštećeni maloljetnici, a isto dodatno otežava situacija kada se radi o maloljetnicima iz migrantske populacije.

U suzbijanju ovih pojava odlučujući značaj ima rad Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i organizovane ilegalne imigracije, kojom predsjedavam od kada sam preuzeo dužnost v.d. glavnog tužioca, a što je, između ostalih, prepoznato i u gore navedenom izvještaju Stejt departmenta.

Kako su u navedenoj Udarnoj grupi zastupljeni predstavnici svih tužilaštava i policijskih agencija u BiH, u mogućnosti smo da usaglasimo praksu u postupanju koja se odnosila na to koja radnja predstavlja krivično djelo te koje konkretno i na kraju da se utvrdi nadležno tužilaštvo za postupanje.

Dalje, na Udarnoj grupi se raspravlja o sudskoj praksi u pojedinačnim predmetima, zatim se svi informišu o trenutnim aktivnostima, kao i onima koje su planirane u narednom periodu. Na osnovu svega navedenog do sada je provedeno više zajedničkih akcija koje su pozitivno realizovane.

Kako je u relevantnim izvještajima, kao što je izvještaj Misije OEBS-a u BiH, konstatovan nedovoljan broj predmeta u kojima su žrtvama dosuđivani imovinskopravni zahtjevi u krivičnom postupku, iskoristio sam pozitivnu praksu Odjela za ratne zločine pa sam na jednom od sastanaka članovima Udarne grupe prezentovao navedenu, sa smjernicama kako postupati da bi se rezultati u ovom dijelu popravili.

Što se tiče Odsjeka, naložio sam tužiocima da u svakom konkretnom predmetu oštećene obavezno upoznaju sa njihovim pravima u ovom smjeru, te da im pomognu kod podnošenja prijedloga za IPZ.

Dalje sam, u saradnji sa Ministarstvom pravde BiH i nevladinom organizacijom TRIAL International, organizovao obuku za tužioce Odsjeka i stručne saradnike Kancelarije za besplatnu pravnu pomoć o načinu postupanja u predmetima, kako bi se efikasno oštećenima dosuđivali IPZ u krivičnim predmetima, a koju je održao tužilac Odjela za RZ, sa iskustvom u ovom dijelu.

Pored svega navedenog, imajući u vidu da se sastanci Udarne grupe održavaju jednom mjesečno, na svakom sastanku, kao predsjedavajući, od svih učesnika tražim podatke o postupanju vezanom za IPZ te insistiram da se svi učesnici u postupku, od policijskih službenika do tužilaca, dodatno angažuju po ovom pitanju. Ovakav način rada ću nastaviti i u budućnosti.

3.1.2.7. ODSJEK ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ I OSTALA KRIVIČNA DJELA IZ NADLEŽNOSTI TUŽILAŠTVA

Ovaj Odsjek je nakon reorganizacije nastavio da postupa u predmetima za koje je bio nadležan Odjel III, prije njegovog spajanja sa Odjelom II. Imajući u vidu priliv predmeta u ovaj Odsjek i naročito njihov značaj kako zbog ozbiljnosti posljedica, tako i fokusiranosti javnosti u BiH na djela iz nadležnosti istog, odmah po preuzimanju dužnosti v.d. glavnog tužioca proširio sam Odsjek sa još jednim tužiocem, tako da isti sada broji 4 tužioca, uključujući i šefa Odsjeka. Nakon toga sam naredbom presignirao predmete koji su bili u radu kod tužilaca u drugim odsjecima, a radi njihove koncentracije i lakšeg, jednoobraznog postupanja.

Značajni predmeti koji su u nadležnosti ovog Odsjeka su oni koji se odnose na izmjene i dopune člana 145a. Krivičnog zakona-a BiH iz jula 2021. godine, a u vezi sa zabranom negiranja krivičnih djela iz glave koja se odnosi na međunarodno humanitarno pravo.

S obzirom na specifičnosti ove vrste krivičnih djela, te nedostatak sudske prakse kako u BiH, tako i u Evropi, naložio sam da postupajući tužioci kroz održavanje kolegija analiziraju postojeću sudsku praksu u sličnim predmetima, koja bi mogla pomoći u donošenju tužilačkih odluka.

Iako slično krivično djelo postoji nekoliko zadnjih godina u KZ-u FBiH, još nema podignutih niti potvrđenih optužnica, a samim tim ni presuda.

Od donošenja predmetnih izmjena Tužilaštvo je u rad zaprimilo oko 40 prijava, međutim do sada nije podnesen nijedan izvještaj o počinjenom navedenom krivičnom djelu od strane bilo koje policijske agencije u BiH koji bi sadržavao bar minimum dokaza koji bi potvrđivali osnovanu sumnju.

Iz analize dostavljenih prijava, koje su uradili tužioci Odsjeka, vidljivo je da je gro prijava podnesen od strane građana, uglavnom anonimnih, zbog sumnje na negiranje ovih krivičnih djela putem interneta, što preventivno otežava identifikaciju kako počinioca, tako i prijavitelja, koji i kada budu identifikovani odbijaju da daju izjave iz kojih bi se utvrdilo da se u radnjama počinitelaca ostvarilo obilježje KD koje je moglo dovesti do posljedice, odnosno koja može potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu prema određenim licima ili grupi lica. Ovdje je veoma teško utvrditi granicu iza koje sloboda govora prelazi iz govora mržnje u krivično djelo.

Drugi dio prijava se odnosi na prijave koje su podnosile političke organizacije ili politički angažovani pojedinci. U svim ovim predmetima postupajući tužiocu su nalagali i nalagaće provjere prijave nakon čega će donositi tužilačke odluke.

Ono što je značajno za ovu vrstu krivičnih djela, a što je zapaženo do sada, je da je u zadnje vrijeme značajno smanjeno podnošenje prijave, odnosno značajno se u javnosti smanjila praksa negativnog komentarisanja pravosnažnih presuda koje se odnose na krivična djela protiv međunarodnog humanitarnog prava, tako da se može zaključiti da su navedene odredbe postigle cilj generalne prevencije.

Drugi veoma važan aspekt postupanja ovog Odsjeka odnosi se na krivična djela koja se odnose na izborni proces u BiH. Prepoznavši značaj i autoritet Tužilaštva BiH, prvenstveno u preventivnom djelovanju kada su ova krivična djela u pitanju, te postavivši sebi kao značajan cilj zaštitu integriteta izbora u BiH, odlučio sam da se Tužilaštvo na vrijeme u potpunosti angažuje na ovom zadatku.

S tim u vezi na sastanku Koordinacionog tijela glavnih tužilaca predloženo je da se održi sastanak svih tužilaštava u BiH i policijskih agencija, te članova Centralne izborne komisije, kako bi se svi zajedno na vrijeme pripremili da zloupotrebe u nadolazećem izbornom procesu svedemo na najmanju moguću mjeru.

Nakon održanog sastanka, uz podršku Misije OEBS-a u BiH, nastavio sam aktivnosti Tužilaštva u ovom smjeru tako da sam u Tužilaštvo pozvao članove CIK-a i, zajedno sa tužiocima Odsjeka, dogovorio dalje konkretne aktivnosti.

Određio sam svog zamjenika kao kontakt tačku sa CIK-om i drugim tužilaštvima i policijskim agencijama kada su izbori u pitanju. Dalje, poslao sam sve tužioce Odsjeka na obuku o izbornom procesu, posebno sa naglaskom na prekršajni i krivični aspekt zloupotreba procesa, a koju su održali članovi CIK-a.

U narednom periodu, početkom predizborne kampanje, planiram da održim konferenciju za štampu u Tužilaštvu, gdje ću javnost upoznati sa aktivnostima koje Tužilaštvo preduzima na zaštiti integriteta izbornog procesa, te ću građane i organizacije pozvati da pravovremeno prijave sve nedozvoljene aktivnosti koje eventualno imaju elemente krivičnog djela.

Kako bi Tužilaštvo na vrijeme odreagovalo u svakoj protivzakonitoj situaciji, na dan izbora raspoređiću tužioce Odsjeka koji će dežurati u gradovima u kojima postoje regionalne kancelarije SIPA-e, i to u Sarajevu, Banja Luci, Tuzli i Mostaru, a sve kako bi mogli na terenu, kroz nadziranje policijskih službenika obezbijediti dokaze za eventualno počinjena krivična djela iz ove glave.

Ovakav način rada ću praktikovati u svakoj situaciji gdje je očigledno da Tužilaštvo BiH može svojim autoritetom preventivno djelovati na suzbijanju negativnih pojava u društvu.

3.1.2.8. MEĐUNARODNA I REGIONALNA PRAVNA SARADNJA

S obzirom da sam u tekstu iznad govorio o domaćim i međunarodnim mehanizmima koje Tužilaštvo BiH primjenjuje u svom radu, uz ograničene kapacitete s obzirom na izostanak u potpisivanju sporazuma sa EVROPOL-om i EVRODŽAST-om, ističem da se saradnja uredno odvija putem mehanizama međunarodne pravne pomoći, protokola i konvencija, ali i putem bilateralnih i multilateralnih sastanaka u organizaciji međunarodnih vladinih i nevladinih sektora, kao i mreža zajedničke saradnje tužilaca u Evropi i svijetu.

Poseban doprinos daljoj saradnji i mom daljem djelovanju dala je konferencija na temu „Enkriptovane aplikacije, kao alati za izvršenje krivičnih djela i Kripto-valuta, poteškoće u istragama i procesuiranju“, koja je održana u Sarajevu u aprilu 2022. godine, a kojoj konferenciji su prisustvovali nosioci pravosudnih funkcija zemalja članica EU i zemalja koje nisu članice Evropske unije.

Tokom trajanja konferencije razmijenili smo mišljenja, praksu i iskustva u procesuiranju krivičnih djela organizovanog kriminala, korupcije i terorizma, dovodeći sve u vezu sa šifrovanim aplikacijama i oduzimanjem digitalne imovine⁶, te sam zaključio da je potrebno inicirati izmjene i dopune Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, izmjene i dopune Krivičnog zakona BiH, kao i drugih primjenjivih zakona u dijelu koji se odnosi na zakonsko prepoznavanje i priznavanje digitalne imovine kao sredstva plaćanja, tj. novca, a u cilju mogućnosti privremenog i/ili trajnog oduzimanja takve imovine i imovinske koristi stečene izvršenjem krivičnog djela.

3.1.3. UPRAVA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE – ZATEČENO STANJE I PREDUZETE AKTIVNOSTI U CILJU POBOLJŠANJA RADA

Kao što je navedeno na početku ovog Programa, ističem da upravom Tužilaštva BiH rukovodi glavni tužilac. Sekretar Tužilaštva BiH, pod nadzorom glavnog tužioca, rukovodi, nadgleda i koordinira radom odjela uprave Tužilaštva BiH.

Poslovi iz nadležnosti uprave Tužilaštva BiH, koji se mogu svrstati u stručne, administrativne i tehničke poslove, obavljaju se u okviru sljedećih organizacionih jedinica: Kabinet glavnog tužioca, Kancelarija sekretara, Odjel za pravne, druge stručne, administrativno-tehničke i opšte poslove, Odjel za materijalno-finansijske poslove, Odjel za odnose s javnošću i Odjel za IKT i obradu elektronskog dokaznog materijala.

Poslovi koji se mogu svrstati u poslove posebne podrške koja se pruža radu pojedinih tužilačkih odjela realizuju se kroz Kancelariju registrara, te Odjel za istrage i podršku svjedocima.

Proveo sam smjernice VSTS-a BiH o potrebi dodatnog regulisanja odnosa između glavnog tužioca, zamjenika glavnog tužioca i tužilaca i to kroz izmjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji. Ove izmjene

---

⁶ Virtuelne valute, digitalni tokeni, kriptomati, OTC tržište digitalne imovine i slično

sam iskoristio da u Pravilnik unesemo i dodatne dijelove koji se odnose na poboljšanje efikasnosti rada Tužilaštva, kao što su mogućnost održavanja elektronskih kolegija, zatim su usvojene i izmjene koje su se odnosile na potrebu regulisanja radnih mjesta, kao što je odredba da radno mjesto šefa pisarne bude predviđeno za zaposlenog sa visokom stručnom spremom. Na ovakav način će se poboljšati kvalitet i organizacija rada pisarne.

Zbog čestih izmjena pravilnika u prošlosti došlo je do toga da je isti nepregledan pa ću u narednom periodu preduzeti korake na donošenju potpuno novog, kako bi isti bio jasan i koncizan. Rok koji sam postavio za ove aktivnosti je prva polovina 2023. godine. Do tada sam naložio sekretaru Tužilaštva da u narednom periodu pripremi za objavu prečišćeni tekst Pravilnika.

Problem sa kojim se Tužilaštvo susretalo u pethodnom periodu je i činjenica da je povremeno dolazilo do objelodanjivanja podataka iz dokumenata koji su imali oznaku tajnosti, kao i drugih dokumenata i informacija iz predmeta, te sam u tom smjeru, odmah po preuzimanju dužnosti v.d. glavnog tužioca, preduzeo korake na vršenju bezbjednosnih provjera za sve zaposlene, preko OBA-e BiH, te sam u koordinaciji sa Ministarstvom bezbjednosti BiH proveo tehničke mjere na uspostavi bezbjednosnog područja i trenutno su u završnoj fazi provjere usaglašenosti podzakonskih akata sa zakonskim rješenjima, nakon čega ću, odmah po dobijanju saglasnosti iz Ministarstva, iste donijeti i tako u potpunosti uspostaviti bezbjednosno područje.

Sve ovo će, pored planiranog fizičkog i tehničkog odvajanja Odjela II od ostatka Tužilaštva, pridonijeti boljoj zaštiti podataka iz predmeta u radu u Tužilaštvu.

3.1.3.1. ODJEL ZA ODNOS S JAVNOŠĆU TUŽILAŠTVA BiH

Imajući u vidu član 11. Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine koji previđa način informisanja javnosti o pojavama i problemima od opšteg značaja u svom radu, kao i o ograničenom izvještavanju javnosti o pojedinim predmetima koji privlače pažnju javnosti, odlučio sam da izdvojim ovu organizacionu jedinicu i dam svoj osvrt na buduće postupanje Tužilaštva BiH prema javnosti, uključujući žrtve i oštećene, kao i stručnu zajednicu, a sve u cilju jačanja vladavine prava i autentičnog, istinitog i blagovremenog davanja informacija koje ne ugrožavaju integritet vođenja krivičnog postupka.

Naime, medijska praćenost rada Tužilaštva BiH je neizostavni faktor formiranja percepcije javnosti o radu i postupanju ovog pravosudnog tijela i, uopšteno, pravosuđa na nivou Bosne i Hercegovine, stoga smatram važnim da istaknem da sam uočio da je kvalitetan trend izvještavanja javnosti o specifičnim predmetima, u određenoj mjeri, doprinio boljem operativnom radu Tužilaštva BiH imajući u vidu da je usljed takvog načina rada došlo do povećanog priliva konkretnih informacija važnih za određene predmete, sa posebnim akcentom na predmete organizovanog kriminala i korupcije.

Svakodnevno izvještavanje javnosti se odvija kroz ovaj odjel u pismenoj i usmenoj komunikaciji, te putem zvanične web stranice Tužilaštva Bosne i Hercegovine. Prema podacima iz Informacije⁷ ovaj Odjel je tokom 2021. godine plasirao ukupno 393 vijesti i informacije, što je daleko najveći broj vijesti u jednoj godini u odnosu na ostala tužilaštva.

S obzirom da do imenovanja za v.d. glavnog tužioca nisam bio upoznat sa procesom formiranja i objave medijskih saopštenja, u razgovoru sa kolegama tužiocima i zaposlenima Odjela za odnose s javnošću, detektovali smo relevantne oblasti i usvojili zaključke u dijelu komuniciranja s javnošću, kojima smo trasirali put za tačno i jasno izvještavanje, te sam u zadnjem kvartalu 2021. godine izgradio temelj za donošenje strateškog komunikacijskog dokumenta koji je donesen i usvojen u maju 2022. godine.⁸

Od bitnih promjena u ostvarivanju komunikacije Tužilaštva BiH i eklatantnog povećanja transparentnosti u radu ovog tužilaštva, ističem donošenje odluke o objavi potvrđenih optužnica Tužilaštva Bosne i Hercegovine na zvaničnoj web stranici, a u svrhu upoznavanja medija i široke javnosti sa radom Tužilaštva BiH u dijelu podizanja optužnica.

Odluka se počela primjenjivati od 1.1.2022. godine. Ovu odluku sam donio i zbog ličnog opredjeljenja za zaustavljanje trenda manipulacije informacijama o podignutim optužnicama i činjeničnim navodima iz potvrđenih optužnica, što je, prema mojim pokazateljima, dovelo do smanjenja, pa skoro i potpunog zaustavljanja tendencioznih objava i paušalnih, najčešće netačnih, medijskih članaka i ocjena ishoda istraga i podignutih optužnica.

Aktivno sam uključen i u druge aktivnosti koje se vežu za rad Odjela za odnose s javnošću, a u vezi su sa pružanjem podrške svjedocima i oštećenima kroz publikacije NVO „TRIAL International“, zatim kroz uzimanje učešća u radnoj grupi Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine koja ima za cilj poboljšanje i zaštitu prava oštećenih i svjedoka, te sam kontinuirano informisan o izazovima koji se javljaju u radu ovog odjela, a koje izazove rješavam u koordinaciji sa svojim kolegama.

3.1.4. SARADNJA IZMEĐU TUŽILAŠTAVA U BiH

Za rad Tužilaštva BiH veoma je značajno postojanje Koordinacionog tijela koje, između ostalih, rješava sukobe nadležnosti u pojedinim predmetima, te su se sastanci Koordinacionog tijela pokazali veoma učinkovitim. Do sada sam zakazao i održao tri takva sastanka, gdje su konsenzusom riješena pitanja nadležnosti, pa čak i u jednom predmetu koji je formiran 2012. godine. Da se ovakve situacije ne bi dešavale, kao što je to bio slučaj u prošlosti gdje su tužioci poslije par godina slali predmete na nadležno

---

⁷ Informacija o radu Tužilaštva Bosne i Hercegovine za 2021. godinu

⁸ Komunikacijska strategija Tužilaštva Bosne i Hercegovine, maj 2022. godine

postupanje, uveo sam obavezu prioritnog utvrđivanja nadležnosti u svim predmetima u zaduženju te i onim koji su novozaduženi.

Ovaj vid rada je do sada pokazao zavidne rezultate. Mimo ovoga, u nekoliko navrata sam riješio pitanje nadležnosti u direktnoj komunikaciji održavanjem sastanaka sa glavnim kantonalnim tužiocem i postupajućim tužiocima iz Tužilaštva BiH, te kantonalnim tužiocima, na kojim sastancima su se konsenzusom zauzimali stavovi koje tužilaštvo će biti nadležno za postupanje u pojedinom konkretnom predmetu.

Na ovakav način riješena su konkretna pitanja bez zakazivanja sjednica Koordinacionog tijela, koje ipak iziskuje dodatne napore, imajući u vidu da mu prisustvuju svi glavni tužioci, uključujući glavnog tužioca Federalnog tužilaštva FBiH, Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske i glavnog tužioca Tužilaštva Brčko distrikta.

Pored ovih pitanja, već sam naveo značajnu ulogu Koordinacionog tijela u uključivanju svih entitetskih i Tužilaštva Brčko distrikta u aktivnosti oko procesuiranja predmeta organizovanog kriminala, proisteklih iz informacija dostavljenih putem EVROPOL-a, te imenovanja tužilaca u svim tužilaštvima koji će raditi na ovim predmetima.

4. STRATEŠKI CILJEVI ZA PERIOD 2022 – 2028. GODINE

U skladu sa prioritetima koji su definisani strateškim dokumentima relevantnim za rad Tužilaštva BiH, te u skladu sa trendovima koji su identifikovani na osnovu analize rada Tužilaštva BiH u proteklim godinama, Programom rada su definisana tri strateška cilja koja su relevantna za trendove u radu:

POVEĆATI EFIKASNOST RADA	UNAPRIJEDITI KVALITET RADA	INSTITUCIONALNO JAČANJE
<p>Ciljani rezultat 1.1.</p> <p>Smanjiti broj predmeta ratnih zločina permanentnim prenošenjem manje složenih predmeta, radom na najsloženijim i prenosom predmeta u kojima su lica nedostupna, u zemlje boravka.</p>	<p>Ciljani rezultat 2.1.</p> <p>Zadržati procenat kvaliteta naredbi o nesprovođenju istraga i naredbi o obustavi istraga, te povećati procenat potvrđenih optužnica.</p>	<p>Ciljani rezultat 3.1.</p> <p>Unaprijediti infrastrukturne i materijalno-tehničke uslove za rad u Tužilaštvu BiH.</p>
<p>Ciljani rezultat 1.2.</p> <p>Smanjiti broj neriješenih istraga i prijava u predmetima ratnih zločina.</p>	<p>Ciljani rezultat 2.2.</p> <p>Povećati procenat osuđujućih presuda u Posebnom odjelu za ratne zločine.</p>	<p>Ciljani rezultat 3.2.</p> <p>Preduzeti mjere u cilju očuvanja što većeg nivoa integriteta istrage kroz sprečavanje neovlaštene objave informacija iz predmeta.</p>
<p>Ciljani rezultat 1.3.</p> <p>Povećati procenat godišnje realizacije plana za rješavanje predmeta ratnih zločina (KTRZ, KTN RZ i KTA RZ).</p>	<p>Ciljani rezultat 2.3.</p> <p>Zadržati omjer osuđujućih presuda za predmete privrednog kriminala, a povećati broj optužnica i osuđujućih presuda za predmete korupcije i organizovanog kriminala.</p>	<p>Ciljani rezultat 3.3.</p> <p>Inicirati usvajanje zakonskih rješenja neophodnih za rad na predmetima organizovanog kriminala i korupcije.</p>
<p>Ciljani rezultat 1.4.</p> <p>Skratiti prosječnu dužinu trajanja rješavanja predmeta, osim predmeta ratnih zločina.</p>	<p>Ciljani rezultat 2.4.</p> <p>Povećati broj finansijskih istraga i prijedloga za oduzimanje nelegalno stečene imovine.</p>	<p>Ciljani rezultat 3.4.</p> <p>Povećati transparentnost rada i poboljšati percepciju javnosti o radu Tužilaštva BiH.</p>
<p>Ciljani rezultat 1.5.</p> <p>Smanjiti broj neriješenih predmeta starijih od dvije godine, bez predmeta ratnih zločina.</p>	<p>Ciljani rezultat 2.5.</p> <p>Unaprijediti položaj lica oštećenih krivičnim djelom.</p>	

<p>Ciljani rezultat 1.6.</p> <p>Povećati broj optužnica za organizovani kriminal i korupciju.</p>	<p>Ciljani rezultat 2.6.</p> <p>Vanredno održavanje sjednica kolegija odjela/odsjeka u slučaju donošenja oslobađajućih/odbijajućih presuda.</p>	
<p>Ciljani rezultat 1.7.</p> <p>Raditi na omogućavanju direktnog pristupa tužilaca evidencijama kao što su zemljišne knjige, katastri, evidencije poreskih uprava te praćenje javnih nabavki.</p>	<p>Ciljani rezultat 2.7.</p> <p>Redovno održavanje Kolegija tužilačkih odjela u cilju usaglašavanja tužilačke prakse i delegiranja pravnih pitanja Sudu BiH.</p>	
<p>Ciljani rezultat 1.8.</p> <p>Jačati saradnju sa policijskim agencijama, OBA-om BiH, UIO te tužilaštvima u BiH.</p>		
<p>Ciljani rezultat 1.9.</p> <p>Raditi na angažovanju međunarodnog eksperta za korupciju u Tužilaštvu BiH.</p>		

U nastavku se daje pregled strateških ciljeva, programa i aktivnosti na šestogodišnjem nivou sa prioritetima, nosiocima aktivnosti, rokovima izvršenja i indikatorima izvršenja po odjelima Tužilaštva Bosne i Hercegovine.

4.1. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA POSEBNI ODJEL ZA RATNE ZLOČINE (ODJEL I)

1. Povećanje efikasnosti rada

Navedeni cilj planiram postići kroz sljedeće ciljne rezultate:

- Smanjiti broj predmeta ratnih zločina permanentnim prenošenjem manje složenih predmeta, radom na najsloženijim i prenosom predmeta u kojima su lica nedostupna u zemlje boravka;
- Smanjiti broj neriješenih istraga i prijava u predmetima ratnih zločina;

- Povećati procenat godišnje realizacije plana za rješavanje predmeta ratnih zločina (KTRZ, KTN RZ i KTA RZ);
- Jačati saradnju sa policijskim agencijama i OBA-om BiH.

2. Unaprijediti kvalitet rada Odjela kroz sljedeće ciljne rezultate:

- Zadržati procenat kvaliteta naredbi o nesprovođenju istraga i naredbi o obustavi istraga, te povećati broj potvrđenih optužnica;
- Povećati procenat osuđujućih presuda;
- Unaprijediti položaj lica oštećenih krivičnim djelom;
- Vandredno održavanje kolegija Odjela/odsjeka u slučaju donošenja oslobađajućih presuda;
- Redovno održavanje kolegija Odjela u cilju usaglašavanja tužilačke prakse i delegiranja pravnih pitanja Sudu BiH.

MJERE I AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA POSEBNOG ODJELA ZA RATNE ZLOČINE

Kako bi se postigli navedeni definisani ciljevi, te kako bih unaprijedio rad Odjela za ratne zločine, preduzeću sljedeće mjere i aktivnosti:

- Nastaviti strogi rad na ispunjavanju ciljeva Revidirane strategije za proceusiranje predmeta ratnih zločina na način da se radi isključivo na najsloženijim predmetima, te da se nastavi kontinuirano prenošenje manje složenih predmeta na entitetska i Tužilaštvo Brčko distrikta. S tim u vezi nalagaću permanentnu analizu svih KT RZ, KTA RZ i KTN RZ predmeta, radi njihovog rješavanja i podizanja procenta ispunjenja godišnjeg plana rada. Sve navedeno ću raditi permanentno i nakon isteka roka za rješavanje predmeta ratnih zločina, predviđenog Revidiranom strategijom, pošto je jasno da do kraja 2023. godine svi predmeti neće moći biti riješeni.
- Nastaviću svojim odlukama formirati tužilačke timove u najsloženijim predmetima, kao i izdavanje obaveznih pojedinačnih uputstava u konkretnim predmetima, gdje se za to ukaže potreba, na osnovu prijedloga i mišljenja rukovodilaca Odjela i vođa timova.
- Redovno će se održavati kolegiji Odjela, kolegiji odsjeka, te sastanci timova, u skladu sa Internim pravilnikom Odjela, na kojima ću insistirati na raspravljanju svih pravnih pitanja koja se tiču rada Odjela, naročito oko usaglašavanja prakse postupanja Tužilaštva, kao i razmjene informacija o sudskoj praksi prilikom potvrđivanja optužnica te analize oslobađajućih presuda.
- Kroz Operativni forum sa SIPA-om, redovno ću, najmanje jednom u tri mjeseca, zajedno sa rukovodiocima Odjela, održavati sastanke sa direktorom SIPA-e i njegovim saradnicima, na kojima ćemo zauzimati stavove o najsloženijim KTRZ i KTN RZ predmetima koje imamo u radu. U ovom smjeru, zahtijevaću i od direktora OBA-e BiH permanentno dostavljanje informacija o KTRZ i KTN RZ predmetima iz nadležnosti ovog Odjela i to naročito onim najsloženijim.

- Uz pomoć Misije OEBS-a u BiH radiću na završetku procesa tehničke uspostave baze arhiviranih predmeta ratnih zločina, kako bi bila korištena u punom kapacitetu. Nosilac navedene aktivnosti, pored glavnog tužioca, biće šef Odjela za IKT, a istu planiram završiti tokom 2023. godine.
- U komunikaciji sa Misijom OEBS-a u BiH nastaviću raditi na iniciranju provođenja preporuke iz izvještaja sudije Džoane Korner o imenovanju međunarodnog savjetnika u Odjel za ratne zločine.
- U svim predmetima u kojima su lica nedostupna, kroz bilateralne sastanke sa tužilaštvima zemalja u kojima se nalaze, raditi na pretpostavkama za prenos predmeta u te zemlje, prvenstveno Srbiju i Hrvatsku. U ovom smjeru nastaviću redovnu komunikaciju i saradnju sa MRMKS-om, čija podrška je ključna u ispunjenju navedenog cilja.
- Nastaviću raditi na unapređenju položaja oštećenih krivičnim djelima na način da ću kod tužilaca insistirati na preduzimanju koraka za obezbjeđenje dokaza i pružanju podrške oštećenima kod podnošenja prijedloga za imovinskopravni zahtjev u krivičnom postupku, kako bi se povećao broj podnesenih zahtjeva na godišnjem nivou u odnosu na prethodne godine.
- U saradnji sa Tužilaštvom za ratne zločine Srbije završiću proces oko potpisivanja Protokola o pružanju dodatne podrške svjedocima koji svjedoče u prenesenim predmetima. U ovom smjeru iniciraću u komunikaciji sa glavnim državnim tužiocem Republike Hrvatske potpisivanje sličnog protokola, a navedene aktivnosti planiram završiti tokom 2023. godine.
- Nastaviću saradnju sa udruženjima oštećenih ovim krivičnim djelima, naročito praćenjem i nalaganjem rukovodiocima Odjela da sa istima periodično održavaju sastanke, sve radi efikasnijeg postupanja u predmetima kako tokom istrage, tako i tokom glavnog pretresa.
- Nastaviću rad u timu Terra koji se odnosi na proces traženja nestalih lica, žrtava ove vrste krivičnih djela, kroz vođenje tima od strane rukovodilaca Odjela, od kojih ću zahtijevati izvještaje svaka tri mjeseca o rezultatima procesa, te ću kroz navedene izvještaje vršiti permanentan nadzor i nad ostalim predmetima koji se odnose na ekshumacije. S tim u vezi nastaviću saradnju kako sa udruženjima žrtava, tako i sa Institutom za nestala lica.
- Kada bude formiran Nadzorni organ za praćenje provođenja Revidirane strategije, delegiraću jednog od rukovodilaca Odjela za rad rad u istom, te ću podnošenjem izvještaja Nadzornom organu, VSTS-u i Stalnoj komisiji za efikasnost tužilaštava u BiH iste redovno informisati o radu Odjela.
- Nastaviću redovno informisanje javnosti o aktivnostima Odjela, kao što je predviđeno Komunikacijskom strategijom koju sam već donio, prvenstveno kroz objavljivanje dispozitiva potvrđenih optužnica i na način kako sam to već uradio kada su u pitanju predmeti koji su u sebi sadržavali lica sa haškom oznakom "A".

INDIKATORI USPJEHA

Da su navedene mjere i aktivnosti provedene te da su dale rezultate, pokazaće sljedeći indikatori uspjeha:

- Smanjen je broj KTRZ, KTA RZ i KTN RZ predmeta
- Povećan je godišnji procenat Plana rješavanja predmeta Odjela
- Povećan je broj prenesenih predmeta u zemlje regije, u odnosu na prethodnu godinu i to kako onih u kojima je potvrđena optužnica, tako i onih u fazi istrage
- Povećan je procenat osuđujućih presuda u odnosu na prethodnu godinu
- Smanjen je procenat uvažanih pritužbi na naredbe o nesprovođenju i obustavi istrage u odnosu na prethodne godine
- Formirano je više tužilačkih timova za postupanje u složenim predmetima
- Objavljene su sve potvrđene optužnice
- Sa Tužilaštvom za ratne zločine Srbije, te glavnim državnim tužiocem Hrvatske, potpisan je Protokol o dodatnoj podršci svjedocima u prenesenim predmetima.

NOSIOCI: Glavni tužilac, rukovodioci odjela, šefovi odsjeka, vođe timova i tužioci

ROKOVI: 2022 – 2028. godina⁹

4.2. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU (ODJEL II)

1. Povećanje efikasnosti rada

Navedeni cilj planiram postići kroz sljedeće ciljane rezultate:

- Skratiti prosječnu dužinu trajanja rješavanja predmeta.
- Smanjiti broj neriješenih predmeta starijih od dvije godine.
- Povećati broj optužnica za organizovani kriminal i korupciju.
- Raditi na omogućavanju direktnog pristupa tužilaca evidencijama bitnim za organizovani kriminal, korupciju, te finansijske istrage.
- Jačati saradnju sa policijskim agencijama, OBA-om BiH, UIO, te tužilaštvima u BiH.
- Raditi na angažovanju međunarodnog eksperta za korupciju u Tužilaštvu BiH.

2. Unaprijediti kvalitet rada Odjela kroz sljedeće ciljane rezultate:

- Zadržati procenat kvaliteta naredbi o nesprovođenju istraga i naredbi o obustavi istraga, te povećati procenat potvrđenih optužnica.

---

⁹ Osim za aktivnosti za koje su predviđeni kraći rokovi, što je konstatovano pored samih mjera koje će se provesti.

- Zadržati omjer osuđujućih presuda za predmete privrednog kriminala, a povećati procenat osuđujućih presuda za predmete korupcije i organizovanog kriminala.
- Povećati broj finansijskih istraga i prijedloga za oduzimanje nelegalno stečene imovine.
- Unaprijediti položaj lica oštećenih krivičnim djelom.
- Redovno održavanje kolegija Odjela u cilju usaglašavanja tužilačke prakse i delegiranja pravnih pitanja Sudu BiH.
- Vanredno održavanje kolegija Odjela/odsjeka u slučaju donošenja oslobađajućih presuda.

MJERE I AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA POSEBNOG ODJELA ZA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU

Kako bi se postigli navedeni definisani ciljevi, te kako bih unaprijedio rad Odjela II, preduzeću sljedeće mjere i aktivnosti:

- Do kraja strogo provesti specijalizaciju koncentracijom predmeta po odsjecima, u skladu sa Pravilnikom. Ovu aktivnost ću u potpunosti završiti do kraja 2022. godine.
- Na redovnim kolegijima Odjela, koji će se održavati najmanje jednom u tri mjeseca, kao i kolegijima odsjeka, raspravljajući se i analizirati predmeti u radu, naročito u dijelu koji se tiče postupanja po Planu rješavanja starih predmeta, postupanja po obaveznim uputstvima, te ujednačavanja stavova u radu i primjeni zakona, te ću nastaviti u potpunosti provođenje stvarnog nadzora nad radom na predmetima, prvenstveno u dijelu koji se tiče sačinjavanja plana istrage u svakom predmetu, kontrole optužnica te obrazlaganja sankcija kod sporazuma o priznanju krivice, na osnovu čega ću nastaviti donositi pojedinačna obavezna uputstva tamo gdje je to potrebno. Navedeni nadzor će raditi šefovi odsjeka, zatim rukovodilac Odjela i na kraju ja kao glavni tužilac.
- Kako bih spriječio neovlašteno saopštavanje informacija kojima se ugrožavaju najsloženiji predmeti organizovanog kriminala i korupcije, te zbog činjenice da u svim policijskim i drugim agencijama u BiH na koje je oslonjeno Tužilaštvo postoje lica koja odaju informacije organizovanim kriminalnim grupama i pojedincima, radiću na kadrovskom osnaživanju Odjela za istrage i podršku svjedocima na način da ću, u skladu sa Pravilnikom, primiti u radni odnos iskusne i provjerene istražioce iz policijskih agencija, uz pomoć kojih će Tužilaštvo biti u stanju da u najsloženijim istragama samostalno preduzme sve ili većinu radnji dokazivanja. Rok - 2023. godina.
- Insistirajući na formiranju zajedničkih istražnih timova u kojima će, pored tužilaca i zaposlenih Tužilaštva, biti uključeni i pripadnici SIPA-e i drugih policijskih agencija, kao i zaposleni UIO i drugih agencija čiji angažman može biti od koristi u istrazi najsloženijih krivičnih djela iz nadležnosti ovog Odjela.
- Nastaviću rad na angažovanju međunarodnog savjetnika za korupciju u Tužilaštvo BiH, što sam već predložio relevantnim međunarodnim predstavnicima u BiH i VSTS-u, te ću u tom smjeru

intenzivnije koristiti podršku drugih međunarodnih institucija, kao što su predstavnici OPDAT-a iz Ambasade SAD-a u BiH, naročito u predmetima sa međunarodnim elementom, gdje je potrebna podrška u međunarodnoj saradnji. Rok - 2023. godina.

- Insistiraju da tužioci u svakom podobnom predmetu, koji ima elemente inostranosti, preduzimaju korake na uspostavi zajedničkih istražnih timova, naročito sa zemljama koje su članice EVRODŽAST-a, kako bismo na takav način lakše i brže razmjenjivali dokaze. S tim u vezi koristiću činjenicu da sam kontakt tačka BiH za saradnju sa EVRODŽAST-om na osnovu čega ću, kao i do sada, inicirati sastanke u toj instituciji o najsloženijim predmetima sa inostranim elementom.
- Radiću na sklapanju sporazuma sa Agencijom za javne nabavke BiH kako bi se Tužilaštvu BiH omogućio direktni pristup Portalu e-Nabavki, što bi omogućilo praćenje i analiziranje konkretnih slučajeva javnih nabavki te preduzimanje koraka na prikupljanju dokaza u najranijoj fazi ako se utvrdi postojanje osnova sumnje na izvršenje krivičnih djela. Rok - 2023. godina.
- Nalagaću proaktivnu analizu pojava koje su najpodložnije korupciji, kao što su javne nabavke i procesi zapošljavanja u institucijama BiH, kako bismo i na takav način djelovali na identifikovanju eventualno počinjenih krivičnih djela.
- Radiću na omogućavanju direktnog pristupa tužilaca Tužilaštva BiH ključnim evidencijama koje se odnose na imovinu, kao što su zemljišne knjige, katastri, evidencije poreskih uprava, registara hartija od vrijednosti i druge, koje su bitne za provjere o nezakonito stečenoj imovini, po uzoru na pristup bazi IDEEA, a sve kako bi se spriječio odliv informacija iz predmeta direktnim obraćanjem navedenim ustanovama. Ovu aktivnost ću provesti na način da ću uputiti inicijativu nadležnim institucijama radi zakonskog regulisanja predložene mjere.
- Insistiraju na kolegijima Odjela, kao i kroz obavezna uputstva u pojedinačnim predmetima, da tužioci kroz svoje prijedloge Sudu BiH, koji se odnose na privremenu blokadu i privremeno oduzimanje imovine, uvode prakse Evropske unije, kao što je to regulisano evropskom Direktivom koja detaljno tretira proces i osnove oduzimanja nelegalno stečene imovine.
- Kroz direktnu komunikaciju sa Kancelarijom evropskog tužioca, kao i preko Delegacije Evropske komisije u BiH, radiću na mogućnosti sklapanja sporazuma sa evropskim forenzičkim centrima, čije usluge bi se mogle koristiti u najsloženijim predmetima korupcije i organizovanog kriminala, a do tada ću od tužilaca koji postupaju u takvim predmetima tražiti da naročito finansijska vještačenja povjeravaju vještacima iz zemalja regije, koje su članice Evropske unije. Na ovakav način ću nastojati obezbijediti nepristrasno postupanje u najsloženijim predmetima te ću pomoći uvođenju savremene sudske prakse u pravosuđe BiH. Rok - 2023. godina.
- Uz pomoć Delegacije Evropske komisije u BiH, nastojaću da Tužilaštvu BiH dobije pristup bazi međunarodnih pravnih lica, kako bismo i na takav način bili u stanju identifikovati nelegalno stečenu imovinu koja je predmet krivičnih djela pranja novca. Rok - 2023. godina.
- Nastaviću insistirati kod Ministarstva pravde BiH i u Parlamentarnoj skupštini BiH da se postupi po našoj inicijativi o izmjeni Zakona o krivičnom postupku u smjeru uvođenja instituta

osumnjčeni kao svjedok, osuđeni kao svjedok ili takozvani krunski svjedok. U istom smjeru ću tražiti i da se realizuju i inicijative koje se tiču potrebe zakonskog regulisanja digitalnih valuta, kako bismo bili u mogućnosti iste oduzimati kada su nelegalno stečene i predmet su krivičnih djela pranja novca.

- Nastaviću proaktivan rad u vođenju udarnih grupa za borbu protiv trgovine ljudima i borbu protiv terorizma, kroz koje ću razmjenjivati informacije o konkretnim predmetima te zauzimati stavove o potrebi podnošenja inicijativa relevantnim institucijama radi unapređenja rada po ovim vrstama krivičnih djela, te ću nastaviti insistirati kod svih članova Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima angažovanje na omogućavanju oštećenima da u okviru krivičnog postupka budu u mogućnosti da im se riješi imovinskopravni zahtjev, čime bi im se popravio položaj.
- Nastaviću insistirati na permanentnim edukacijama, ne samo tužilaca nego prvenstveno savjetnika, saradnika i istražilaca koji su angažovani u Odjelu, i to naročito na specijalizaciji za svaki pojedinačni odsjek, a sve u saradnji sa CEST-ovima te međunarodnim subjektima.

INDIKATORI USPJEHA

Da su navedene mjere i aktivnosti provedene te da su dale rezultate pokazaće sljedeći indikatori uspjeha:

- Svi predmeti su koncentrisani po odsjecima, u skladu sa Internim pravilnikom;
- Vršiti se permanentan nadzor rada na predmetima od strane šefa odsjeka, rukovodioca Odjela i glavnog tužioca, što je vidljivo iz podnesenih izvještaja, te se donose obavezna uputstva na osnovu navedenih izvještaja;
- Redovno se održavaju kolegiji Odjela i svih odsjeka, svaka tri mjeseca, te vanredni kolegiji u slučaju donošenja oslobađajućih ili odbijajućih presuda;
- Smanjen je broj neriješenih predmeta starijih od dvije godine za 5% u odnosu na svaku prethodnu godinu;
- Skraćena je dužina trajanja rješavanja predmeta;
- Povećan je broj optužnica za organizovani kriminal i korupciju;
- Smanjen je broj naredbi o nesprovođenju istrage i o obustavi istrage na izvještaje o počinjenim krivičnim djelima policijskih agencija i UIO;
- Zadržan je procenat kvaliteta naredbi o nesprovođenju istrage te je povećan procenat potvrđenih optužnica;
- Zadržan je omjer osuđujućih presuda za predmete privrednog kriminala a povećan je procenat osuđujućih presuda za predmete korupcije i organizovanog kriminala;
- Sprovode se finansijske istrage u svakom predmetu korupcije, organizovanog kriminala i privrednog kriminala te je povećan broj prijedloga za oduzimanje nelegalno stečene imovine;
- Povećan je broj podnesenih prijedloga za rješavanje imovinskopravnih zahtjeva oštećenih u predmetima borbe protiv trgovine ljudima;

- Zaposleni su iskusni i provjereni istražioci iz policijskih agencija, koji su angažovani u radu na najsloženijim predmetima u Odjelu II;
- Povećan je broj zajedničkih tužilačkih timova koje, pored osoblja Tužilaštva, čine i pripadnici policijskih i drugih agencija iz BiH, relevantnih za predmete iz nadležnosti Odjela (UIO, poreske uprave, forenzičari);
- Povećan je broj zajedničkih istražnih timova sa drugim zemljama u predmetima iz nadležnosti Odjela;
- Raspoređen je u Tužilaštvo međunarodni savjetnik za korupciju, te su u podršku radu Odsjeka za korupciju uključeni predstavnici Ambasade Sjedinjenih Američkih Država iz Misije OPDAT-a (tužilac sa iskustvom);
- Tužioci, savjetnici, saradnici i istražioci Odjela II imaju pristup Portalu e-Nabavki, gdje u realnom vremenu prate postupke javnih nabavki radi utvrđivanja postojanja krivičnih djela;
- Tužioci, savjetnici, saradnici i istražioci Odjela II imaju pristup evidencijama imovine kao što su zemljišne knjige, katastri, evidencije poreskih uprava, registri hartija od vrijednosti i druge;
- Sud BiH, na osnovu prijedloga Tužilaštva, donosi rješenja o zamrzavanju i oduzimanju nezakonito stečene imovine, ne samo po osnovu pribavljanja izvršenjem krivičnog djela, nego i radi obezbjeđenja, radi proširenog oduzimanja, kao i radi oduzimanja pomiješane imovine i imovine u iznosu u kom je pribavljena krivičnim djelom;
- Tužilaštvo ima sklopljene sporazume o saradnji sa evropskim forenzičkim centrima, čije usluge koristi i Kancelarija evropskog tužioca, u najsloženijim predmetima, naročito finansijskog vještačenja;
- Tužioci, savjetnici, saradnici i istražioci Odjela II imaju pristup bazi međunarodnih pravnih lica;
- Usvojene su izmjene ZKP-a uvođenjem instituta osumnjičenog kao svjedoka, osuđenog kao svjedoka, odnosno krunskog svjedoka;
- Regulisano je pitanje digitalnih valuta, čime je omogućeno njihovo oduzimanje kada se radi o krivičnim djelima pranja novca;
- Redovno se održavaju sastanci udarnih grupa za borbu protiv trgovine ljudima i borbu protiv terorizma;
- Tužioci, savjetnici, saradnici i istražioci Odjela II se redovno edukuju, kako u zemlji tako i inostranstvu, naročito radi sticanja specijalističkih znanja iz nadležnosti pojedinačnih odsjeka Odjela II.

NOSIOCI: Glavni tužilac, rukovodilac odjela, šefovi odsjeka, tužioci

ROKOVI: 2022 – 2028. godina¹⁰

---

¹⁰ Osim za aktivnosti za koje su predviđeni kraći rokovi, što je konstatovano pored samih mjera koje će se provesti.

4.3. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA UPRAVU TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

1. INSTITUCIONALNO JAČANJE

Navedeni cilj planiram postići kroz sljedeće ciljane rezultate:

- Unaprijediti infrastrukturne i materijalno-tehničke uslove za rad u Tužilaštvu BiH
- Preduzeti mjere u cilju očuvanja što većeg nivoa integriteta istrage kroz sprečavanje neovlaštene objave informacija iz predmeta
- Inicirati usvajanje zakonskih rješenja neophodnih za rad na predmetima organizovanog kriminala i korupcije
- Povećati transparentnost rada i poboljšati percepciju javnosti o radu Tužilaštva BiH.

MJERE I AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU RADA UPRAVE TUŽILAŠTVA

Kako bi se postigli navedeni definisani ciljevi, te kako bih unaprijedio rad uprave Tužilaštva, preduzeću sljedeće mjere i aktivnosti:

- Odvojiću fizičkim i tehničkim preprekama Odjel II od ostatka Tužilaštva, prvenstveno odsjeke za organizovani kriminal, korupciju i privredni kriminal kako bi se kontrolisao ulazak u te prostore svih zaposlenih i spriječilo neovlašteno objavljivanje informacija iz predmeta. Rok - 2023. godina.
- Tehnički ću unaprijediti i dodatno opremiti sale za saslušanje u oba odjela, radi efikasnijeg rada.
- Radiću na unapređenju IKT opremljenosti Tužilaštva, te nabavci softvera za analizu većih količina podataka kako bi se efikasnije mogle provoditi istražne radnje u najsloženijim predmetima.
- Uspostaviću obavezu skeniranja svih ulaznih dokumenata u Tužilaštvo, te potpuno evidentiranje podataka u TCMS-u od strane tužilaca i drugih zaposlenih. Rok - 2023. godina.
- Obezbiđiću potpuno poštivanje kriterija za presignaciju predmeta, u skladu sa Pravilnikom. Rok - 2022. godina.
- Kroz donošenje pravilnika i opremanje arhivskih prostora i prostora za kolekciju oduzetih predmeta riješiću adekvatno čuvanje arhivske građe i privremeno oduzetih predmeta koji se, po odluci Suda, čuvaju u prostorima Tužilaštva. Rok - 2023. godina.
- Nastaviću u potpunosti primjenjivati donesenu Komunikacijsku strategiju, naročito u dijelu objave dispozitiva potvrđenih optužnica i informisanja javnosti kroz održavanje konferencija i to najmanje dva puta godišnje. U međuvremenu ću zadržati trend informisanja kroz izdavanje saopštenja o najvažnijim aktivnostima Tužilaštva te održavanja konferencija za medije, najmanje dva puta godišnje.
- Redovno ću održavati kolegije Tužilaštva, Kabineta glavnog tužioca i kolegije uprave Tužilaštva, na kojima će se raspravljati o potrebi unapređenja rada Tužilaštva.
- Redovno ću izvještavati i informisati relevantne institucije i javnost o radu, na kojima fokus neće biti na statistici nego na stvarnim kretanjima u oblastima iz nadležnosti Tužilaštva.

- Osiguraću dobru budžetsku pripremu za naredne godine, insistiraću na budžetskoj transparentnosti te ću raditi na provođenju svih preporuka iz revizorskih izvještaja o izvršenim revizijama rada Tužilaštva. Rok - 2022. godina.

NOSIOCI: Glavni tužilac, sekretar, rukovodioci odjela

ROKOVI: 2022 – 2028. godina¹¹

4.4. STRATEŠKI CILJEVI VEZANI ZA OSTALE AKTIVNOSTI

INTEGRITET

Integritet podrazumijeva individualnu čestitost, institucionalnu cjelovitost i usklađenost, te stvaranje i održavanje povjerenja građana u savjesno i odgovorno vršenje povjerenih poslova na način postupanja u skladu sa moralnim vrijednostima i etičkim standardima, a u cilju sprečavanja i umanjenja rizika u obavljanju javnih ovlaštenja suprotno svrsi zbog kojih su uspostavljena.

U cilju jačanja integriteta Tužilaštva, obezbijediću stalno praćenje provođenja Plana integriteta, a posebno se fokusirati na najveće rizike, koji se, između ostalog, odnose na:

- Dosljednu primjenu automatskog TCMS-a.
- Donošenje rješenja o izuzimanju tužilaca kod postupanja u konkretnim predmetima, kada se pojavi sumnja u njihovu pristrasnost, te ću pojačati nadzor nad obavljanjem dodatnih aktivnosti tužilaca i ostalih zaposlenih, odnosno da li su u skladu sa funkcijom i radnim mjestom koje obavljaju.
- Nastojaću zaštititi neovlašteno objavljivanje informacija iz predmeta postavljanjem fizičkih i tehničkih prepreka između Odjela II i ostatka Tužilaštva, te ću uz pomoć bezbjednosnih i policijskih agencija nastojati spriječiti zloupotrebe povjerljivih informacija od strane zaposlenih.
- U potpunosti ću uspostaviti i nadzirati funkcionisanje bezbjednosnog područja Tužilaštva.
- Nastojaću jačati otvorenost Tužilaštva prema javnosti i obezbijediti dvosmjernost komunikacije između institucije i medija, te stručne i šire javnosti.

BUDŽET

- U dijelu koji se odnosi na efikasnost rada Posebnog odjela za ratne zločine, veoma je značajna dosadašnja finansijska podrška kroz IPA fondove, putem koje su u Tužilaštvu angažovana 23 zaposlena. S obzirom na činjenicu da navedeni projekat prestaje sa finansiranjem do kraja 2022. godine, najbitnija aktivnost koju je potrebno preduzeti je obezbjeđenje ostanka 23 zaposlena (9

---

¹¹ Osim za aktivnosti za koje su predviđeni kraći rokovi, što je konstatovano pored samih mjera koje će se provesti.

saradnika, 9 istražilaca, te ostalog osoblja za podršku) na radu u Tužilaštvu i nakon isteka finansiranja preko IPA fondova. S tim u vezi preduzeo sam aktivnosti na preuzimanju navedenih zaposlenih na finansiranje putem budžeta institucija BiH, na način da sam zatražio proširenje odobrenog broja zaposlenih od 01.01.2023. godine za ove zaposlene. Nastaviću i dalje aktivnosti u tom smjeru, jer bi u suprotnom, pored svih objektivnih poteškoća, prekid angažovanja ovih zaposlenih koji su tokom trajanja angažmana stekli korisno i usko specijalizovano iskustvo i znanje u radu na predmetima ratnih zločina, dodatno otežao ispunjenje ciljeva iz Revidirane strategije na procesuiranju predmeta ratnih zločina.

- Dalje ću, u komunikaciji sa međunarodnim partnerima, nastaviti aktivnost da se kroz mogućnost donacija završe započete i provedu ciljne aktivnosti iz Plana, prvenstveno puno uspostavljanje digitalizovane baze predmeta ratnih zločina, uz podršku Misije OEBS-a u BiH, zatim fizičko i tehničko odvajanje Odjela II od ostatka Tužilaštva, za šta sam preduzeo aktivnosti na iznalaženju mogućnosti realizacije kroz saradnju sa međunarodnim partnerom GIZ-om i drugim.

5. ZAKLJUČNI STAVOVI

Iz svega navedenog u planu rada može se zaključiti da sam u periodu od kada sam imenovan za vršioca dužnosti glavnog tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kroz istrajan rad i usku saradnju sa saradnicima i kolegama, uspio detektovati probleme u radu te ih rješavati i uspostaviti bolje uslove rada.

Ponuđeni Program, ukoliko budem izabran za glavnog tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, realizovao bih na sljedeći način:

- Zalaganjem za efikasniji rad na predmetima kroz unapređenje kvaliteta i efikasnosti u postupcima otkrivanja i procesuiranja počilaca krivičnih djela organizovanog kriminala, privrednog kriminala, korupcije i terorizma, ratnih zločina, kao i svih drugih krivičnih djela iz nadležnosti Tužilaštva BiH. U tom smislu, rješavaće se stari predmeti prema utvrđenom planu, povećati broj tužilačkih odluka sa akcentom na povećanje broja istraga i optužnica za najteža krivična djela.
- Unapređenjem kvaliteta rada kroz praćenje kvaliteta naredbi o obustavama i nesprovođenju istraga, te povećanjem broja i kvaliteta potvrđenih optužnica.
- Radom na povećanju broja osuđujućih presuda za predmete korupcije i organizovanog kriminala, te povećanja broja finansijskih istraga i prijedloga za oduzimanje nelegalno stečene imovine.
- Nastavljanjem sa kontinuiranim održavanjem kolegija Tužilaštva, tužilačkih odjela i uprave radi zauzimanja zajedničkih stavova i donošenja odluka u cilju povećanja efikasnosti rada, unapređenja kvaliteta rada i institucionalnog jačanja Tužilaštva BiH.

- Kontinuiranim radom na institucionalnom jačanju kroz unapređenje kadrovskih, infrastrukturnih i materijalno-tehničkih uslova za rad, te preduzimanjem mjera u cilju očuvanja što većeg nivoa integriteta istrage kroz sprečavanje neovlaštene objave informacija iz predmeta.
- Povećanjem transparentnosti rada i poboljšanjem percepcije javnosti o radu Tužilaštva BiH redovnim izvještavanjem o postignutim rezultatima i stanju kriminaliteta putem sredstava informisanja, a u cilju zakonitog, potpunog i adekvatnog informisanja javnosti.
- Nastavljanjem kontinuirane saradnje sa agencijama za provođenje zakona u BiH i njenim razvijanjem kroz koordinaciju aktivnosti svih agencija, u cilju otkrivanja i suzbijanja najtežih krivičnih djela iz nadležnosti Tužilaštva.
- Nastavljanjem sa sprovođenjem aktivnosti kroz Udarnu grupu za borbu protiv terorizma i jačanja sposobnosti za borbu protiv terorizma, Udarnu grupu za borbu protiv trgovine ljudima i organizovane ilegalne imigracije, Radnu grupu za borbu protiv visokotehnološkog kriminala i druge radne grupe koje se bave problemima iz oblasti kriminaliteta.
- Nastavljanjem saradnje sa tužilaštvima u zemljama regije i šire kroz primjenu međunarodnih multilateralnih i bilateralnih ugovora o saradnji, kao i razmjenom iskustava u progonu počinitelja najtežih krivičnih djela, posebno terorizma i organizovanog kriminala, pranja novca, visoko tehnološkog kriminala i ratnih zločina.

Na kraju, napominjem, Tužilaštvo BiH je bez obzira na relativno negativnu percepciju javnosti, trenutno najveće i najopremljenije tužilaštvo u Bosni i Hercegovini te, kao takvo, mora biti svjesno svoje društvene uloge i funkcije, zbog čega u narednom periodu u fokus rada moraju biti vraćeni stvarni problemi sa kojima se društvo suočava, a statistika treba biti korištena kao pomoćno sredstvo kojim se prate ostvareni rezultati.

Dakle, Tužilaštvo BiH u narednom periodu mora biti puno bolje, biti dužno pratiti i analizirati stanje u društvu, a zatim raditi na suzbijanju negativnih trendova i anomalija, kao i transformisati se iz sinonima za problem u model koji će slijediti cjelokupan tužilački sistem u BiH, sa jasnim rezultatima prije svega u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, jer su to pitanja koja trenutno u najvećoj mjeri opterećuju društvo.

**KANDIDAT ZA GLAVNOG TUŽIOCA
TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE**

Milanko Kajganić

PRILOG: TABELE I GRAFIKONI – PREGLED REZULTATA RADA U PRETHODNOM PERIODU

TABELA 1 - POSTIGNUTI REZULTATI ZA PERIOD 2017 – 2021. GODINA (KOLEKTIVA NORMA, KVALITET OPTUŽNICA I OBUSTAVA/NESPROVOĐENJA)

GODINA	KOLEKTIVNA NORMA	KVALITET OPTUŽNICA	KVALITET NAREDBI O OBUSTAVAMA I NESPROVOĐENJU ISTRAGA
2017. godina	136,42%	93,58%	98,39%
2018. godina	132,83%	92,57%	99,56%
2019. godina	132,42%	95,50%	99,05%
2020. godina	109,41%	94,89%	98,85%
2021. godina	152,76%	93,26%	99,89%

TABELA 2 - PREGLED PO PODNESENIM PRIJAVAMA

GODINA	PRIMLJENO PRIJAVA PO GODINAMA	PREUZETO PRIJAVA IZ PRETHODNOG PERIODA	UKUPNO PRIJAVA	RIJEŠENO DO KRAJA IZVJEŠTAJNOG PERIODA	OSTALO NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA
2017. godina	764	772	1536	650	886
2018. godina	672	886	1558	681	857
2019. godina	550	881 (857)	1431	577	854
2020. godina	593	854	1447	560	887
2021. godina	551	887	1438	583	855

TABELA 3 - PREGLED PO DONESENIM NAREDBAMA O SPROVOĐENJU ISTRAGE

GODINA	PRIMLJENO/NAREĐENO ISTRAGA PO GODINAMA	PREUZETO ISTRAGA IZ PRETHODNOG PERIODA	UKUPNO ISTRAGA U RADU	RIJEŠENO DO KRAJA IZVJEŠTAJNOG PERIODA	OSTALO NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA
2017. godina	327	445	772	359	413
2018. godina	365	416	781	346	435
2019. godina	316	436	752	352	400
2020. godina	269	391	660	318	342
2021. godina	290	343	633	318	315

TABELA 4 - NERIJEŠENE PRIJAVE PO GODINAMA I VRSTI PREDMETA

	KT	KTK	KTO	KTPO	KTRZ	KTT	UKUPNO
Na dan 31.12.2017.					315		886
Na dan 31.12.2018.	178	99	49	245	259	27	857
Na dan 31.12.2019.	193	74	68	242	251	25	854
Na dan 31.12.2020.	218	73	75	293	206	22	887
Na dan 31.12.2021.	198	106	92	272	166	21	855

TABELA 5 - NERIJEŠENE ISTRAGE PO GODINAMA I VRSTI PREDMETA

	KT	KTK	KTO	KTPO	KTRZ	KTT	UKUPNO
Na dan 31.12.2017.					241		413
Na dan 31.12.2018.	40	18	48	70	230	28	435
Na dan 31.12.2019.	41	16	46	63	198	30	400
Na dan 31.12.2020.	22	14	45	68	168	25	342
Na dan 31.12.2021.	19	7	47	65	153	24	315

TABELA 6 - BROJ PODIGNUTIH I POTVRĐENIH OPTUŽNICA PO GODINAMA

	KT	KTK	KTO	KTPO	KTRZ	KTT
Podignuto optužnica 2017.					38	
Površeno optužnica 2017.						
Podignuto optužnica 2018.	47	7	18	90	27	2
Površeno optužnica 2018.	44	5	15	98	33	2
Podignuto optužnica 2019.	47	6	19	92	24	3
Površeno optužnica 2019.	42	7	22	83	22	3
Podignuto optužnica 2020.	53	11	17	75	16	8
Površeno optužnica 2020.	56	9	14	83	11	8
Podignuto optužnica 2021.	20	8	20	101	21	2
Površeno optužnica 2021.	21	8	20	104	15	2

ANEKS I – GRAFIČKI I TABELARNI PRIKAZ REZULTATA RADA POSEBNOG ODJELA ZA RATNE ZLOČINE (ODJEL I)

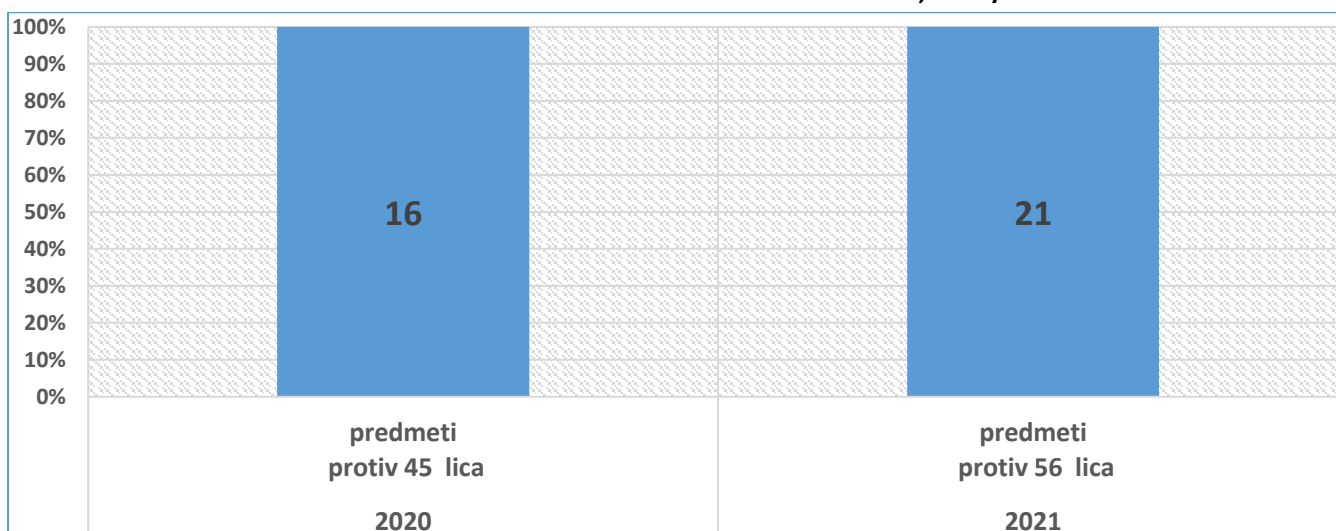
TABELA 7: PODACI O PRIJAVAMA U IZVJEŠTAJNOM PERIODU ZA KTRZ PREDMETE ODJELA I

PRENESENE PRIJAVE IZ RANIJIH GODINA		ZAPRIMLJENE PRIJAVE U TOKU 2021. GODINE		UKUPNO PRIJAVA U RADU		NESPROVOĐENJE ISTRAGE		NAREĐENE ISTRAGE		PRIJAVE RIJEŠENE NA DRUGI NAČIN		UKUPNO RIJEŠENO PRIJAVA		NERIJEŠENE PRIJAVE NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	
P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L
206	2913	50	338	256	3251	37	229	40	243	13	68	90	540	166	2711

TABELA 8: PODACI O ISTRAGAMA U IZVJEŠTAJNOM PERIODU ZA KTRZ PREDMETE ODJELA I

PRENESENE ISTRAGE IZ RANIJEG PERIODA		NAREDBE O SPROVOĐENJU ISTRAGE		UKUPNO ISTRAGA U RADU		OBUSTAVE ISTRAGE		ISTRAGE RIJEŠENE NA DRUGI NAČIN		PODIGNUTE OPTUŽNICE		UKUPNO RIJEŠENO ISTRAGA		NERIJEŠENE ISTRAGE NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	
P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L
168	974	40	243	208	1217	27	158	7	47	21	56	55	261	153	956

GRAFIKON 1: PREGLED PODIGNUTIH OPTUŽNICA U ODJELU I, 2020/2021. GODINA

TABELA 9: STRUKTURA KRIVIČNIH DJELA ZA PODIGNUTE OPTUŽNICE U ODJELU I U 2021.g.

KRIVIČNO DJELO PROPISANO KRIVIČNIM ZAKONOM	PODIGNUTE OPTUŽNICE	
	PRED.	LICA
Član 142. KZ SFRJ - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva	3	12
Član 172. KZ BiH - Zločini protiv čovječnosti	15	37
Član 173. KZ BiH - Ratni zločin protiv civilnog stanovništva	2	3
Član 175. KZ BiH - Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika	1	4
UKUPNO:	21	56

TABELA 10: PODACI O PREDMETIMA KTA-RZ, KTN-RZ I KTPOM U 2021. GODINI

VRSTA PREDMETA	U RADU	PRENESENO IZ PRETHODNE GODINE	ZAPRIMLJENI PREDMETI U TEKUĆOJ GODINI	RIJEŠENI PREDMETI
KTA-RZ	1779	1567	212	252
KTN-RZ	455	377	78	211
KTPOM	12	10	2	6

TABELA 11: PREGLED USVOJENIH PRIJEDLOGA U ODJELU I ZA PRENOS I VOĐENJE POSTUPKA NA DRUGA TUŽILAŠTVA/SUDOVE U BiH TOKOM 2021. GODINE

TUŽILAŠTVO/SUD	BROJ PREDMETA	BROJ LICA
Okružni sud Trebinje	3	4
Okružni sud Istočno Sarajevo	1	1
Kantonalni sud Zenica	1	3
Kantonalni sud Bihać	5	11
Okružni sud Bijeljina	1	3
Osnovni sud Brčko distrikt BiH	0	0
Kantonalni sud Mostar	2	2
Kantonalni sud Sarajevo	0	0
Kantonalni sud Tuzla	0	0
Osnovni sud Prijedor	0	0
Kantonalni sud Travnik	1	6
Kantonalni sud Odžak	0	0
Okružni sud Doboј	1	1
Kantonalni sud Livno	2	3
Kantonalni sud Goražde	1	2
UKUPNO PRIJEDLOGA:	18	36

ANEKS II – GRAFIČKI I TABELARNI PRIKAZI REZULTATA RADA POSEBNOG ODJELA ORGANIZOVANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU (ODJEL II)

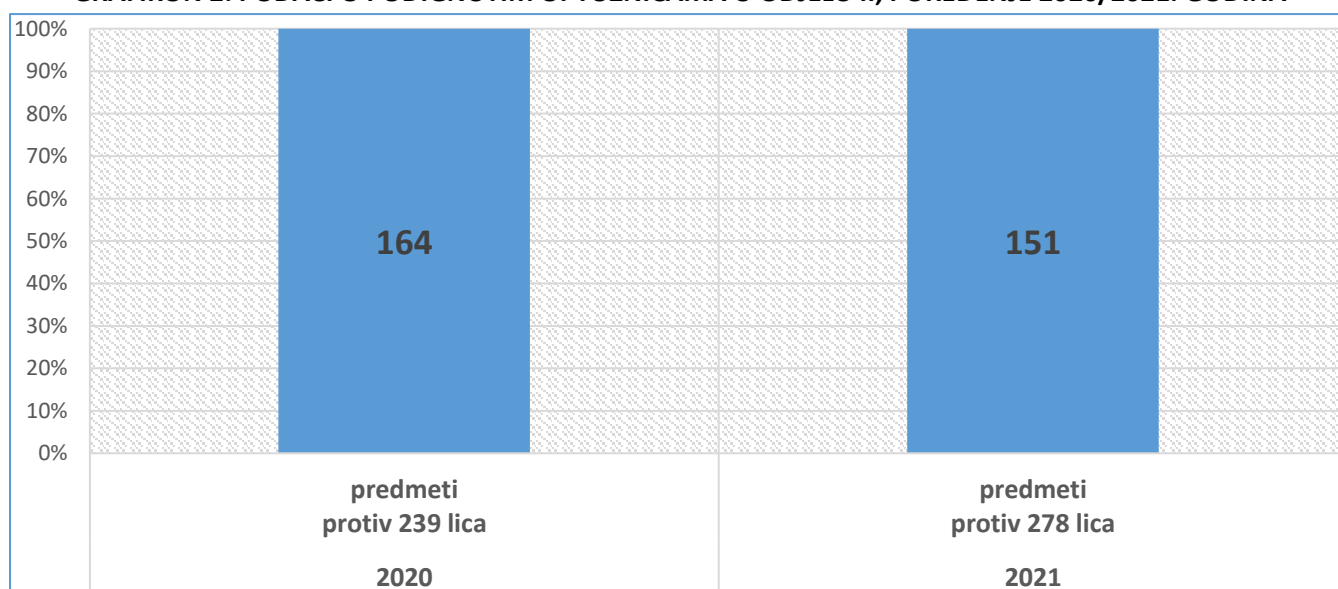
TABELA 12: PODACI O PRIJAVAMA U IZVJEŠTAJNOM PERIODU ZA KT PREDMETE ODJELA II

NERIJEŠENE PRIJAVE IZ RANIJEG PERIODA		ZAPRIMLJENE PRIJAVE U TOKU 2021. GODINE		UKUPNO PRIJAVA U RADU		NESPROVOĐENJE ISTRAGE		NAREĐENE ISTRAGE		PRIJAVE RIJEŠENE NA DRUGI NAČIN		UKUPNO RIJEŠENO PRIJAVA		NERIJEŠENE PRIJAVE NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	
P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L
681	2407	501	1254	1182	3661	191	436	250	515	52	215	493	1166	689	2495

TABELA 13: PODACI O ISTRAGAMA U IZVJEŠTAJNOM PERIODU ZA KT PREDMETE ODJELA II

PRENESENE ISTRAGE IZ RANIJEG PERIODA		NAREDBE O SPROVOĐENJU ISTRAGE		UKUPNO ISTRAGA U RADU		OBUSTAVE ISTRAGE		ISTRAGE RIJEŠENE NA DRUGI NAČIN		PODIGNUTE OPTUŽNICE		UKUPNO RIJEŠENO ISTRAGA		NERIJEŠENE ISTRAGE NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	
P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L	P	L
175	925	250	515	425	1440	110	213	2	58	151	278	263	549	162	891

GRAFIKON 2: PODACI O PODIGNUTIM OPTUŽNICAMA U ODJELU II, POREĐENJE 2020/2021. GODINA

TABELA 14: STRUKTURA KRIVIČNIH DJELA ZA PODIGNUTE OPTUŽNICE U ODJELU II U 2021.g.

KRIVIČNO DJELO PROPISANO KRIVIČNIM ZAKONIMA U BOSNI I HERCEGOVINI	BROJ PODIGNutih OPTUŽNICA	
	PRED.	LICA
Član 145a. KZ BiH - Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti	1	1
Član 186. KZ BiH - Međunarodna trgovina ljudima	1	2
Član 189. KZ BiH – Krijumčarenje lica	13	18
Član 189a. KZ BiH – Organizovanje grupe ili udruženja za izvršenje krivičnog djela 'krijumčarenje migranata'	7	38
Član 193. KZ BiH – Neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom te proizvodima dvojne upotrebe	1	4
Član 195. KZ BiH – Neovlašteni promet opojnim drogama	5	15
Član 195 – 209. KZ BiH - Neovlašteni promet opojnim drogama – Pranje novca	1	1
Član 202b. KZ BiH – Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti	1	1
Član 202d. KZ BiH – Organizovanje terorističke grupe	1	1
Član 205. KZ BiH – Krivotvorenje novca	5	5
Član 209. KZ BiH – Pranje novca	2	7
Član 210. KZ BiH – Porezna utaja ili prevara	9	18
Član 210a. KZ BiH – Nedoizvoljen promet akciznih proizvoda	72	88
Član 210b. KZ BiH – Nedoizvoljeno skladištenje robe	5	5
Član 212. KZ BiH - Nedopuštena trgovina	1	5
Član 214. KZ BiH – Krijumčarenje	7	11
Član 217. KZ BiH – Primanje dara i drugih oblika koristi	2	3
Član 218. KZ BiH - Davanje dara i drugih oblika koristi	2	2
Član 219. KZ BiH - Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem	1	1
Član 220. KZ BiH – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja	2	4
Član 222. KZ BiH – Prevara u službi	1	1
Član 241a. KZ BiH – Sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje	1	1
Član 246. KZ BiH – Nedoizvoljena distribucija satelitskog signala	1	1
Član 249-210. KZ BiH - Udruživanje radi činjenja krivičnih djela - Porezna utaja ili prevara	1	6
Član 249-210a. KZ BiH - Udruživanje radi činjenja krivičnih djela - Nedoizvoljen promet akciznih proizvoda	1	8

Član 249-220. KZ BiH - Udruživanje radi činjenja krivičnih djela - Zloupotreba položaja ili ovlaštenja	2	12
Član 250-193. KZ BiH - Organizirani kriminal - Neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom te proizvodima dvojne upotrebe	1	1
Član 250-195. KZ BiH - Organizirani kriminal - Neovlašteni promet opojnim drogama	1	6
Član 250-209. KZ BiH - Organizirani kriminal – Pranje novca	2	7
Član 342-346. KZ FBiH - Organizirani kriminal – Pomoć počiniocu poslije počinjenog krivičnog djela	1	5
UKUPNO:	151	278

TABELA 15: PODACI O KTA, KTN, KTPOM/KTEKS I KTM PREDMETIMA U 2021. GODINI

VRSTA PREDMETA	U RADU	PRENESENO IZ PRETHODNE GODINE	ZAPRIMLJENI PREDMETI U TEKUĆOJ GODINI	RIJEŠENI PREDMETI
KTA	1790	946	844	866
KTN	359	314	45	40
KTPOM/KTEKS	237	104	133	104
KTM	5	2	3	3